Голос України

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ◆ 124 (374) ◆ П'ятниця, 3 липня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

Обговорити питання про довір'я урядові вирішено сьогодні.

ЗВІТ ПРО ПАЛКІ ДЕБАТИ З ЦЬОГО ПРИВОДУ ЧИТАЙТЕ НА 2-й СТОР.

Українська делегація відбула до Угорщини

2 липня до Угорщини відбула делегація Верховної Ради України на чолі з Головою Верховної Ради І. Плющем. Вона братиме участь у роботі сесії Парламентської асамблеї НБСЄ, яка відбудеться в Будапешті.

Мають бути також зустрічі І. Плюща з головою Державних зборів Угорської Республіки Д. Сабадом. Президентом Угорщини А. Гьонцом, керівниками парламентів, державними діячами інших країн.

ЗАЯВА ДЛЯ ПРЕСИ

У зв'язку з ратифікацією Угоди про скорочення звичайних видів озброєнь Верховною Радою України Посол Сполучених Штатів Америки в Україні Роман Попадюк зробив таку заяву:

«Цю дію Верховної Ради слід розцінювати як крок уперед в досягненні безпеки як в Україні, так і в Європі. Вона підкреслює зростаючу роль України у європейських справах. Угода про скорочення звичайних видів озброєнь є основою колективної безпеки, над створенням якої в Європі ми всі працюємо. Всебічне скорочення звичайних видів озброєнь і безпрецедентна інформація та перевірка умов угоди, передбачені нею, допоможуть встановити стабільні відносини безпеки на континенті. Набрання Угодою чинності дасть змогу главам урядів, учасникам Хельсінкської зустрічі, продемонструвати їхню послідовність у втіленні ідеї колективної безпеки в Європі».

Інформація Посольства Сполучених Штатів Америки в Україні.

АДРЕСА СПІВРОБІТНИЦТВА — ЧОРНОБИЛЬ

Перший віце-прем'єр-міністр України К. І. Масик прийняв генерального директора по країнах Східної Європи французької фірми «Буїг» Жака Годрона.

У ході розмови, в якій взяли участь віце-президент Академії наук України В. Г. Бар'яхтар та генеральний директор міжгалузевого науково-технічного центру «Укриття» В. С. Карасьов, було обговорено пропозицію фірми щодо створення герметичної оболонки над зруйнованим внаслідок аварії 1986 року реактором Чорнобильської АЕС. Нині працівники фірми проводять наукові дослідження, пов'язані з розробкою цього найбільшого у світі об'єкта радіаційного захисту, який має забезпечити непроникність для радіоактивних газів і пилу, захист грунтових вод від радіоактивного зараження, а в майбутньому — дати змогу розібрати конструкції зруйнованого реактора і поховати радіоактивні матеріали.

Жак Годрон повідомив, що уряд Франції готовий фінансувати на безвідплатній основі роботи по спорудженню оболонки-гіганту.

ДЛЯ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

Кабінет Міністрів затвердив Положення про Комітет з питань соціального захисту військовослужбовців при Кабінеті Міністрів України.

Документ визначає, що зазначений Комітет є центральним органом державної виконавчої влади. У межах своїх повноважень він проводить єдину державну політику в сфері соціального захисту військовослужбовців Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Прикордонних військ, військ цивільної оборони, внутрішньої та конвойної охорони МВС України, інших військових формувань, що створюються Верховною Радою, стратегічних сил стримування, які дислокуються на території нашої держави, під час проходження ними служби, після звільнення в запас або у відставку, членів їхніх сімей, призовників та членів сімей військовослужбовців, які загинули, померли, пропали безвісти або стали інвалідами при проходженні військової служби.

Зустріч Л. Кравчука і Зб. Бжезінського

Вчора Президент України Л. Кравчук прийняв відомого американського політичного і громадського діяча, колишнього помічника президента США з національної безпеки Зб. Бжезінського. Відбулася бесіда, під час якої було обговорено широке коло питань, що стосуються як глобальних проблем, так і відносин між Україною і США. Президент України і американський гість були одностайні у думці, що політика Вашингтона і Києва має бути спрямована на всебічну розбудову рівноправних і взаємовигідних відносин між нашими державами.

НА НАЙВИЩОМУ РІВНІ — ЧЕРЕЗ ТИЖДЕНЬ

У Хельсінкі відбулася прес-конференція, присвячена зустрічі глав держав і урядів країн—членів НБСЄ, яка має відбутися тут 9—10 липня. Основний час зустрічі займуть виступи глав делегацій. Кожному дається 10 хвилин. Потім будуть прийняті документи.

На зустрічі будуть акредитовані більш як 2000 журналістів, у тому числі і з країн, які не входять до НБСЄ, — з Японії, Південної Америки, Австралії. Основна частина учасників прибуде з Хельсінкі у середу, 8 липня. В столиці вжито посилених заходів безпеки, поліції надано надзвичайні повноваження, її посилено колегами з провінції.

Зустріч пройде в ярмарковому центрі в Мессукескус, зали якого спеціально переобладнані. Більшість держав, серед них Україна, вже підтвердили свою участь.

Цитата дня

Каламутна хвиля заплескує нас, і страшенно важко йти проти течії. Антидемократичний переворот сьогодні — це реальна загроза, яка може здійснитися або в формі «чергового з'їзду КПРС», або шляхом апаратного реваншу.

З інтерв'ю міністра закордонних справ Росії Андрія КОЗИРЄВА газеті «Известия».

Фотоконкурс

Володимир ТАРАСОВ. (Київська область).

ПРИХОВАНИЙ ПОСАГ.

ДІВЧАТАМ МОЖНА НЕ ТУРБУВАТИСЬ

А буде ось як: заплатив, їдеш у метро, через п'ять хвилин виходиш на своїй станції, а турнікет тебе по кишенях — шльоп! Плати, мовляв, бо, поки ти їхав, проїзд подорожчав, не заплатиш — з-під землі не вилізеш, гулятимеш тут до нових віників!.. Або: випив ти чарку. І кажеш собі: «Хва! Я міру знаю!» А наступного дня кинешся похмелятися культурно — матінко моя, краще б ти прямо вчора й похмелився, бо це ти знаєш міру, а ціни її не знають. А от з дівчатами буде все добре. Без посагу їх ніхто заміж не братиме, яка там любов!! І дівчата сидітимуть дома й сушитимуть сухарі. А сухар за наших часів — то така річ, що чим довше вона лежить, тим дорожча...

Віталій ЖЕЖЕРА.

Актуально

Домовитися — завдання Президентів

Зустріч Президентів Росії й Молдови Єльцина і Снєгура заплановано на завтра в Москві. Лідери двох країн обговорять шляхи врегулювання придністровського конфлікту. Напередодні Снєгур виступив по національному телебаченню із зверненням до сторін, що протистоять у Придністров'ї. Він заявив, що готовий виступити гарантом припинення вогню з молдовського боку. А подібну місію щодо Лівобережжя міг би взяти на себе Президент Єльцин, про що є відповідна домовленість. Снєгур також спростував чутки про можливий напад придністровців на Кишинів, як і молдован на Рибницю й Тирасполь.

Зустріч Президентів відбудеться після переговорів міністрів закордонних справ Росії, України, Молдови й Румунії, що проходять сьогодні в російській столиці.

Танки горять, як сірники

Нову атаку на село Тог у Нагірному Карабасі здійснили азербайджанські формування за підтримки бронетехніки. Проте вірменам вдалося відбити напад. Як повідомив штаб самооборони НКР, з 12 червня вірменські загони підбили й вивели з ладу 34 танки й 45 бронемашин азербайджанських сил. Таким чином, азербайджанцям не вдалося розвинути успіх на жодному з напрямків бойових дій у зоні конфлікту.

Апетити не відповідають можливостям

Законопроект про бюджетну систему Російської Федерації на 1992 рік затвердив російський парламент. Виконуючий обов'язки прем'єр-міністра Росії Гайдар заявив, що дефіцит державного бюджету нині становить 60 мільярдів карбованців, а отже, країна живе не по кишені. Він також підкреслив: необхідно зменшити державні витрати, щоб врешті зупинити гіперінфляцію.

Російські пости в Памірі

Усі найважливіші народногосподарські об'єкти на території Таджикистану, серед яких Нурекська ГЕС, Вахшський азотнотуковий завод, Яванський електрохімкомбінат, взято під охорону підрозділами 201-ї мотострілецької дивізії, що перебуває під юрисдикцією Росії. Пости встановлено також на всіх високогірних перевалах автотрас, що ведуть у Кулябську й Курган-Тюбінську області.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Парламентська хроніка

ЛИПЕНЬ — МІСЯЦЬ ГАРЯЧИЙ

НА ВСЕНАРОДНЕ ОБГОВОРЕННЯ

Денне засідання 1 липня

Завершуючи обговорення проекту Конституції України, заступник міністра юстиції В. Стефанюк назвав його революцією у кримінальному праві. Разом з тим він вважає, що до проекту ввійшли деякі подробиці, які не варто вводити до Основного Закону держави.

Депутати ухвалили винести проект Конституції на всенародне обговорення на строк до першого листопада.

Голосуванню передував виступ Президента України, у якому він не лише висловився за припинення обговорення проекту Конституції в парламенті й опублікування його, а й порушив інші питання. Він, зокрема, погодився з тим, щоб обирати керівників місцевої адміністрації, але залишити за собою право знімати їх з посади в разі порушення ними законодавства без будь-якого референдуму. Така думка викликала у залі гомін схвалення і навіть оплески.

Враховуючи сьогоднішню економічну ситуацію, Л. Кравчук повідомив про намір створити групу з керівників Мінфіну, Мінекономіки, Національного банку України, Фонду національного майна і Антимонопольного комітету, недавно створеного Верховною Радою. Президент запропонував оперативно підпорядкувати цю групу додатково введеному до уряду першому віце-прем'єру В. Симоненку, що аж ніяк не викликало одностайності депутатів під час обговорення цієї пропозиції.

Перед перервою парламентарії прийняли дуже важливе рішення — ратифікували Угоду про скорочення звичайних видів озброєнь у Європі. Були також ратифіковані договори про дружні відносини і співробітництво з Угорщиною та Індією.

ТО БУВ СОЦІАЛІСТИЧНИЙ ЗАКОН

Вечірнє засідання 1 липня

Вперше чорнобильські закони Верховна Рада переглядала півроку тому, і ось — знову. Г. Готовчиць, який очолює Мінчорнобиль України, відстоюючи запропоновані зміни й доповнення, виходив з того, що чорнобильські закони треба привести у відповідність з іншими законами й теперішнім станом суспільства, конкретизувати розташування зон забруднення (наприклад, до четвертої зони за встановленими критеріями потрапляє вся Україна), підготувати основу для об'єктивної видачі українських посвідчень ліквідаторам та потерпілим від чорнобильського лиха. Міністр підкреслив, що не йдеться про скорочення пільг. Будуть усунені лише ті, з них, що продубльовані, та ті, що за умов роздержавлення не можуть бути реалізовані. Жорсткішим буде й підхід до визначення першої та другої категорій потерпілих.

Голова Комісії з питань Чорнобильської катастрофи В. Яворівський також сказав, що зміни й доповнення не «зачепили» жодної пільги справжніх ліквідаторів і вже вкотре зауважив, що чорнобильський закон не ідеальний. То був, за його словами, соціалістичний закон. А з часом нам вистачить закону на трьох-чотирьох сторінках, як прийнятий у США після аварії в Пенсільванії...

Щоб дізнатися про думку щодо цього самих потерпілих, звернувся після засідання до президента Союзу «Чорнобиль» України Ю. Андреєва. Ось що він сказав:

— Таке враження, що нас ошукали. В тексті змін і доповнень чомусь не було наших зауважень, зокрема щодо дітей і пенсіонерів, з якими чорнобильська Комісія погодилася тиждень тому і вчора ввечері. Не звернули увагу й на пропозиції щодо зловживань усіляких, буцімто чорнобильських громадських об'єднань...

Тож, відходячи від «соціалізму», мабуть, ще не раз доведеться коригувати чорнобильські закони.

На початку ж вечірнього засідання Верховна Рада затвердила Л. Юзькова головою Конституційного Суду України.

БІОГРАФІЧНА ДОВІДКА

ЮЗЬКОВ Леонід Петрович

Леонід Петрович Юзьков народився у 1938 році в селі Новоселиця Полонського району Хмельницької області. Освіта вища — юрист, доктор юридичних наук, професор. Трудову діяльність почав у 1953 році, навчався у педагогічному училищі, учителював. Після демобілізації із армії у 1960 році вступив до Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка, працював і викладав тут на юридичному факультеті, завідував кафедрою радянського державного будівництва і права у Київській ВПШ, з 1990 року — професор юридичного факультету Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка і за сумісництвом — головний науковець-консультант Групи наукових консультантів секретаріату Верховної Ради України. Одружений, має двох дочок.

Інтерв'ю з ним читайте в одному з найближчих номерів газети.

А наприкінці засідання депутати обурилися черговим підвищенням цін. Втім, вирішити нічого не вдалося, оскільки час засідання вже завершився, й частина депутатів залишила зал.

Олексій БРЕУС, спеціальний кореспондент «Голосу України».

ХЛІБА! ДОСИТЬ ВИДОВИЩ!

Ранкове засідання 2 липня

Неважко, мабуть, зробити висновок, що порядок денний, який попередньо роздають парламентським кореспондентам для орієнтації, як правило, змінюється. Життя диктує зовсім інші проблеми. І, очевидно, за цим життєвим порядком денним сьогоднішня Верховна Рада не встигає. З тринадцяти питань, які намічалося розглянути 2 липня під час ранкового засідання, після гарячих дебатів на 54-й хвилині роботи (а це половина робочого часу, відведеного на ранкове засідання) народні депутати дійшли висновку, що найперше потрібно розглянути питання про довіру урядові. Далі, як мовиться, їхати нікуди. Постанова Кабінету Міністрів України від 30 червня цього року про внесення змін до системи регульованих цін на продовольчі товари стала тією краплиною, яка переповнила чашу народного терпіння. Та й у народних обранців, здається, терпець також урвався.

На дії уряду, який, відпустивши з 1 липня ціни на продовольчі товари, зробив вигляд, що нічого страшного не відбувається, люди ще раз відповіли недовірою. 1 липня Українська телерадіокомпанія оприлюднила результати опитування населення. Рейтинг народної довіри Президенту України Л. Кравчуку, Прем'єру В. Фокіну та парламенту сьогодні в Україні наближається до нуля.

Коригуючи порядок денний, депутати зажадали вирішувати запропоновані «гарячі» питання у присутності Президента і глави уряду. Однак ні Леоніда Макаровича, ні Вітольда Павловича в залі не було. «Хлопчиками для биття» парламентарії обрали міністрів. Народний депутат С. Пушик, обурюючись ситуацією, яку своїми економічними «перетвореннями» створив уряд України, сказав, що не розуміє, чому на кожному засіданні присутні міністри.

— Якщо їм немає чого робити в службових кабінетах, то нехай їдуть в області, йдуть у магазини, стають у черги... Можливо, тоді народ з плакатами рідше приїздитиме під стіни парламенту, — радив депутат.

Вимогу деяких депутатів: уряд — у відставку, парламент — у відпустку — також було відкинуто.

— Це означатиме повну політичну кризу, — наголосив М. Горинь. — Парламент сам цей уряд формував, парламент несе за нього й відповідальність.

— Ми закінчуємо п'яту сесію без будь-яких ілюзій. Ситуація надзвичайно складна, — сказав народний депутат В. Яворівський. — Уряду сьогодні дуже важко тільки через те, що він не може наважитися піти у відставку. Я думаю, ми можемо полегшити ці страждання Вітольда Павловича, який нині на курорті. З відставкою уряду з'явиться надія. Гірше вже не буде. Коли ми з вами прийдемо на шосту сесію, в державі буде суцільне економічне «тирлисько». Все одно нам потрібно буде все починати спочатку.

Завтра на ранковому засіданні, мабуть, до назви посади В. Фокіна додасться неприємний префікс «екс». Вирішено, що зранку 3 липня парламент приступить до розгляду питання про довіру Кабінету Міністрів України.

Виступаючи перед депутатами з доповіддю, перший віце-прем'єр К. Масик сказав, що в української економіки на шляху до ринку ще багато перевалів. Коментуючи ситуацію і відповідаючи на запитання, чим же керувався уряд, приймаючи постанову про чергове підвищення цін, він оперував цифрами, які, на перший погляд, переконували: до кінця року Україні потрібно знайти додатково для дотацій на хліб 37 мільярдів карбованців, на дитяче харчування — 2 мільярди тощо. Але на запитання народного депутата С. Хмари, чи була б необхідність підвищувати в Україні плату за проїзд залізницею, якби прибутки від перевезень українським залізничним транспортом розподілялися не в Москві, а в Києві, Костянтин Іванович запропонував відповісти в... курилці.

Відчувалося: під склепінням залу засідань парламенту «запахло грозою». Народ стомився від політичних шоу і видовищ. Він хоче спокою і хліба.

Катерина КІНДРАСЬ.

ПРО ПРОЕКТ НОВОЇ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Доповідь Президента України, Голови Конституційної Комісії України Л. М. Кравчука на сесії Верховної Ради України 30 червня 1992 року

Шановні народні депутати України!

Минув рік, як ми у цій залі 19 червня 1991 року схвалили Концепцію Конституції України. Це був рік, насичений вікопомними подіями. Головна з них — утворення на уламках колишнього Союзу РСР незалежної Української держави! Народилася вона в результаті волевиявлення народу, за найвищими нормами демократії. Народ України продемонстрував усьому світові свою волю і своє одвічне устремління до свободи і власної державності. Нова Конституція України має закріпити цю державність в усій сукупності її якісних ознак.

Сьогодні на ваш розгляд представлено проект нової Конституції України. Проект відображає зміни, які сталися в суспільному житті нашого народу, і окреслює перспективи подальшого розвитку нашої держави.

В основі проекту Конституції — передусім її Концепція, а також визначальні правові принципи, що лягли в основу прийнятих Верховною Радою законів уже після схвалення нею концептуальних засад нової Конституції.

Над проектом напружено працювала Конституційна Комісія Верховної Ради, її робоча група, продовжував вивчатися світовий досвід конституційного будівництва, новітні досягнення правової науки, проводилися активні консультації із вченими багатьох зарубіжних країн. Так, один з перших варіантів проекту нової Конституції обговорювався у березні цього року на міжнародному семінарі в Празі у Центральному європейському університеті, в якому взяли участь провідні фахівці в галузі конституційних проблем США, Франції, Німеччини, Угорщини. Надійшли також експертні висновки від багатьох інших зарубіжних спеціалістів. Усе це, безперечно, збагатило проект.

В цілому можна сказати, що даний проект нової Конституції України, його зміст і техніко-юридичне оформлення відповідають світовим стандартам конституційного будівництва, найважливішим міжнародним документам з прав людини. Такий висновок поділяють наші конституціознавці і зарубіжні експерти.

Конституційна Комісія тричі розглядала проект Конституції. Останній раз — 5 червня цього року. Основні його положення були проголосовані. З вузлових принципових питань досягнуто згоди.

Проте з ряду позицій одностайності не було. І це закономірно. Особливо у нас такий складний і багато в чому суперечливий період життя, розмаїття думок, позицій, політичних поглядів.

Проект нової Конституції України розроблявся в складних умовах перехідного часу, коли держава переживає процес свого становлення. Кризові явища посттоталітарного періоду не минули нас. Їх не так просто подолати. Вони захопили і політичну сферу, особливо на рівні управлінських структур, і економіку, падіння якої так важко зупинити. Падає й кредит довіри людей до владних структур. Ми долаємо і зовнішні труднощі, які підступають до нас з зон збройних конфліктів, країн так званого «ближнього зарубіжжя».

В цих умовах постає пекуча потреба консолідації. Саме таким консолідуючим фактором є нова Конституція України, яка, певною мірою, стає своєрідним нормативним баченням нашого майбутнього. Шлях до нього не легкий. Але йти треба рішуче, сміливо, в дружній когорті, так, щоб по дорозі не загубити саму державу, вільну Україну. Не маємо ми права на це. Не буде нам прощення від наших дітей і онуків.

Ми приймаємо Конституцію не лише на потребу сьогоднішнього дня. Звичайно, вона повинна давати відповідь на питання сучасності. Але водночас ми закладаємо конституційні підвалини держави, яка, я глибоко переконаний в цьому, твориться на віки.

А тепер дозвольте зупинитися на співвідношенні Концепції нової Конституції України і проекту Конституції, оскільки це викликало значні дискусії на засіданнях Конституційної Комісії. Не уникнути їх, мабуть, і в цій залі.

Звичайно, між Концепцією і текстом проекту Конституції немає і не могло бути повної тотожності, оскільки Концепцією визначено лише основні засади майбутньої Конституції. Це по-перше. По-друге, і це є головним. Дуже багато чого змінилося за цей час у нашому політичному житті. Відбулися історичні події надзвичайної ваги. Змінилися і ми всі з вами, і наше мислення, і ставлення до багатьох соціальних явищ, які раніше сприймалися лише в певному історичному і політичному аспектах.

Але сьогодні вже можна відзначити, що проект нової Конституції України в цілому, і це констатовано абсолютною більшістю Конституційної Комісії, відповідає визначальним положенням Концепції. Зроблено висновок, що «деякі розбіжності є виправданими, оскільки вони зумовлені новими історичними і політичними обставинами, що склалися на сучасному етапі державотворення в Україні, і будуть обговорені Верховною Радою України при безпосередньому розгляді проекту нової Конституції України».

В чому ж суть розбіжностей і чим конкретно вони викликані? Ви мали можливість ознайомитись з позицією Конституційної Комісії щодо цих розбіжностей з відповідною аргументацією. Зупинюсь на окремих із них.

Передусім слід зазначити, що від деяких положень Концепції відійшла і сама Верховна Рада. Зауважу, що це було значною мірою об'єктивно виправданим чи диктувалося певними політичними настроями, поглядами. Наприклад, Концепцією передбачається введення посади віце-президента України. Однак при прийнятті Закону про Президента України 5 липня 1991 року, тобто через 2 тижні після схвалення Концепції, народні депутати проголосували проти запровадження цієї посади. Інший приклад. Концепцією пропонується встановити строк повноважень всіх суддів — 10 років, а обрання суддів міських і районних судів здійснювати всім населенням шляхом таємного голосування. Приймаючи ж у першому читанні Концепцію судово-правової реформи, Верховна Рада схвалила інше. Відповідно вже до цієї Концепції судді районних судів призначаються Президентом, а судді обласних судів та Верховного Суду України —обираються Верховною Радою безстроково, за винятком суддів, які вперше призначаються на посаду.

У зв'язку з формуванням нової системи державної виконавчої влади та органів місцевого і регіонального самоврядування Верховна Рада, приймаючи Закон «Про Представника Президента України» та нову редакцію Закону «Про місцеві Ради народних депутатів та місцеве і регіональне самоврядування», враховуючи конкретні реалії, відійшла від деяких принципових положень з цих питань, що закладалися у Концепції нової Конституції.

Ви пам'ятаєте, тоді було проголосовано за те, що «на всіх рівнях адміністративно-територіального поділу республіки діє система місцевої державної влади і самоврядування, яка здійснюється через відповідні Ради народних депутатів...», і що найвищою посадовою особою на території області, району, міста, селища, сільради виступає голова відповідної Ради народних депутатів, який є одночасно головою виконавчого комітету і повноважним представником Президента України».

Одним словом, Концепція Конституції розглядає місцеві Ради і як органи місцевої державної влади, і як органи місцевого самоврядування. Пізніше ж, при прийнятті згаданих вище законів, ці питання, як відомо, вирішено по-іншому. Проект Конституції зазначені зміни уже враховує.

Це коротко про ті розбіжності між Концепцією і проектом Конституції, які виникли в процесі подальшої законодавчої діяльності Верховної Ради.

У зв'язку з цим слушним буде зауважити, що 19 червня 1991 року, коли ухвалювалася Концепція Конституції, проголосовано шістдесят одне її положення. Одержали підтримку — 29. З них лише по 8 позиціях є розбіжності з проектом Конституції, в тому числі 5 з них пов'язані саме із законодавчою діяльністю Верховної Ради.

Основною позицією, за якою проект Конституції не узгоджується з її Концепцією, є положення щодо структури парламенту. Ви пам'ятаєте, рік тому голосували за те, щоб парламент України був однопалатним, Конституційна Комісія після тривалих дискусій все ж таки підтримала аргументи на користь двопалатного парламенту, хоч в додатку до проекту Конституції є й варіант однопалатних Національних Зборів.

Керівник робочої групи професор Леонід Юзьков більш детально зупиниться на особливостях, що характеризують двопалатний парламент. Я лише зазначу, що в більшості демократичних країн світу із стабільними правовими системами історично виправдала себе саме двопалатна структура парламенту, при якій законодавчий процес, на думку фахівців, здійснюється найбільш ефективно. Це по-перше. По-друге. Якщо ми вже стаємо на шлях розвитку місцевого і регіонального самоврядування не на словах, а на ділі, то, безсумнівно, має бути структура парламенту, яка представлятиме інтереси і самоврядних територій.

Тепер дозвольте детальніше зупинитися на загальній характеристиці проекту нової Конституції України.

Хотілося б ще раз наголосити, що це проект першої Конституції України, як незалежної суверенної держави. Не випадково підкреслюється, що Конституція — візитна картка держави. А тому потрібно зробити усе для того, щоб Конституцію своєї держави наші нащадки поважали та могли добре слово сказати про неї і через сотні років. Сьогодні можна впевнено говорити, що ми маємо добру основу майбутньої Конституції.

Оцінюючи цей документ, слід виходити насамперед з того, що Конституція має становити правове ядро всієї системи законодавства, зробити цю систему цілісною, органічно пов'язаною у всіх її складових частинах і елементах. Водночас Конституція, маючи вищу юридичну силу, буде не лише фундаментом правової системи України, на якому зросте уся державно-правова надбудова. Її норми вперше визначаються як норми прямої дії, тобто норми, відносно яких неприпустимою є відмова від застосування через відсутність конкретизуючих законів або інших нормативних актів.

Особливістю проекту Конституції України є те, що основним об'єктом правового захисту в ній є людина як найвища соціальна цінність, її права і свободи, гарантії їх реалізації. Це принципово відрізняє проект від усіх попередніх конституцій, в яких перевага віддавалася загальнодержавним інтересам, а держава стояла над людиною, протистояла суспільству.

«Конституційний лад України, — записано в статті 2 проекту, — грунтується на принципі пріоритету прав і свобод людини і громадянина.

Держава відповідальна перед людиною і суспільством за свою діяльність».

Перший розділ проекту Конституції передбачає якісно нову модель правової організації нашого життя. І це зрозуміло. Адже увесь суспільний і державний механізм, що визначається у проекті, спрямований на забезпечення та захист прав і свобод людини. У цьому й головна ідея проекту Конституції.

Потреба у тому чи іншому державному інституті має зумовлюватись рівнем і самою можливістю забезпечення цих прав і свобод.

Проект виходить з нової ролі і призначення держави — вона повинна служити людині і громадянському суспільству, бути гарантом рівних можливостей для всіх своїх громадян. Саме такою і має стати одна із основних, визначальних засад конституційного ладу нової України.

Дуже важливим положенням проекту Конституції є те, що Україна визнає пріоритет загальнолюдських цінностей, виявляє прихильність і повагу до загальновизнаних принципів міжнародного права. Більше того, ратифіковані або схвалені міжнародні договори України становлять частину її законодавства і є обов'язковими для виконання державними органами, юридичними і фізичними особами. Це відкриває конституційний шлях до входження України у світове співтовариство.

Проект, як зазначалося, враховує не тільки вимоги сьогодення, а й орієнтований на перспективи розвитку суспільства, нашої держави. В цьому плані характерне положення, згідно з яким Україна визначається демократичною, правовою, соціальною державою. Це зовсім не означає, що вона такою вже є. Проте як засада конституційного ладу це положення виправдане, оскільки спрямовуватиме політику держави на розвиток і додержання принципів демократії, забезпечення законності і соціальної справедливості. До речі, з приводу соціальної справедливості і соціалістичного вибору, закріплених у Концепції Конституції. У статті 6 записано, що «суспільне життя в Україні базується на засадах політичного, економічного та ідеологічного плюралізму. Жодна ідеологія не може визнаватись офіційною державною ідеологією», тобто закріплюватися у Конституції. А щодо принципу соціальної справедливості, то він послідовно проведений у проекті Конституції.

Під час розробки і обговорення проекту Конституції з боку окремих членів Конституційної Комісії та зарубіжних експертів ставилася під сумнів доцільність закріплення в Конституції так званих «позитивних» прав людини і громадянина. Ідеться про права, захист яких у суді викликає певні труднощі. Це, зокрема, стосується глави 4 проекту щодо економічних, соціальних, екологічних і культурних прав людини. Будемо реалістами. Такі права, як право на працю, на житло, на освіту, на участь у культурному житті, на екологічно безпечне для життя і здоров'я навколишнє середовище, безпечні продукти харчування і предмети повсякденного вжитку та деякі інші сьогодні не завжди легко буде захистити у судовому порядку. Але це не означає, що ці права не повинні бути захищені конституційно. Закріплення їх у Конституції, навіть у вигляді певних соціальних намірів, стимулюватиме державу до їх забезпечення та захисту.

(Продовження на 6-й стор.).

Телеграфним рядком з Кіровограда

НЕМА ЗГОДИ МІЖ РАДАМИ...

Невдало закінчилася спроба провести спільну сесію міської та двох районних Рад обласного центру. Коли до порядку денного були внесені питання про перейменування міста і створення єдиної структури управління (читай: ліквідацію поділу на райони), зав'язалася гостра дискусія. А під час перерви депутати обох районів покинули зал засідань.

...ЧИ БУДЕ ВОНА МІЖ ТОВАРИСТВАМИ

Крайова рада Руху та обласна організація товариства «Просвіта» закликали об'єднати функції останнього з обласною організацією товариства «Знання». Мотивують це тим, що «Знання» має свої приміщення, транспорт, персонал, а займається бізнесом. «Просвіта» ж опікується розбудовою Української держави, не маючи матеріальної бази. Та чи згодяться на «нерівний шлюб» керівники багатої організації?

МАМОНТИ ЧАСІВ ПЕРЕБУДОВИ

Два тракторних причепи кісток тварин відвезли в лісосмугу поблизу райцентру Новгородки працівники місцевого ковбасного цеху — замість того, щоб відправити їх на завод для виробництва дефіцитного кісткового борошна. Хай, мовляв, думають майбутні археологи, що тут було: битва мамонтів чи екологічна катастрофа часів перебудови.

ТРИ ХРЕСТИ НА МАЙДАНІ

Пам'ятник жертвам голодомору і сталінських репресій на кошти сільських жителів та колгоспу «Мир» відкрито в селі Червоному Гайворонського району. А в сільському краєзнавчому музеї — сотні письмових і записаних на магнітну плівку свідчень тієї страшної трагедії в житті українського народу.

МТС ДЛЯ ФЕРМЕРА

Першу в області машинно-тракторну станцію для обслуговування фермерських господарств створено у Маловисківському районі. Організували її на базі колишнього механізованого загону райагропромсервісу, який колись вирував у гарячу пору відстаючі колгоспи. Нині група механізаторів, озброєна потужною технікою, допомагатиме 12 фермерським господарствам, яким самотужки обробити 50-гектарні наділи явно не під силу.

«Малу МТС» укомплектовано трьома тракторами Т-150, стількома МТЗ-80, одним Т-70, двома бульдозерами, двома навантажувачами, зерно- та бурякозбиральними комбайнами. Одноосібник стільки техніки не придбає. А ось найняти її, разом з механізаторами,— можна.

Микола ВОЛОК.

СИНИЦЯ В ГАЛЕРЕЇ...

Проблема

Здавалося б, відкриття картинної галереї українського національного колористичного живопису в Київському політехнічному інституті — блискуча ідея. Тим більше, що її основу складатимуть твори художника Григорія Синиці, який і заснував колористичний напрям у монументальному живописі. Відкриття галереї відбулося днями в Актовому залі політехнічного. Все було, як і належить, — урочисто, солідно, красиво. 84-річний художник з радістю, хоч із зрозумілими труднощами (вік, фізичний недуг) прибув аж із Кривого Рога до інституту, де його живописний цикл «Україно, життя моє» чи не вперше постав перед глядачами в 1988 році. Він вдячний тутешнім ентузіастам, як і ми всі. До того ім'я Григорія Синиці вимовлялося якщо не пошепки, то з острахом. Учень школи Михайла Бойчука не зігнувся, не перевиховався з того страшного 1936 року, коли живописну майстерню професора Бойчука розігнали, а «бойчукістів» репресували. Григорій Синиця — один з небагатьох, хто залишився живим. Віддаючи шану цьому майстру, ми, звісно, спокутуємо гріхи й перед його побратимами по мистецтву. Правда, із запізненням це робимо, і, як завжди, досить незграбно.

Адже відкриття галереї ставить більше запитань, аніж її відсутність. Невтішний парадокс. Навіть найвищі мотиви — гуманізація технічної освіти, прилучення студентської молоді до естетичних джерел народу не виправдовують ризикованого трактування галерейності, з яким несподівано зіткнулися учасники парадного відкриття.

Так, розумію, що викликаю на свою голову праведний гнів численних організаторів цієї акції. Вони щиро старалися, і їхні сумління та добрі наміри не викликають сумніву... Але у поспішності, з якою робиться добре діло, як правило, завжди присутні елементи поверховості, сьогоденності й зрештою безперспективності. А жити одним днем — це наша «чудова» риса, що викликає у цивілізованого світу дріж.

Те, що нині предмети мистецтва, а надто образотворчого, нікому не потрібні — трагедія. Що молодь духовно збіднена — фатально. Що митці працюють у повітря, а завтра будуть викинуті на вулицю через абсурдно велику платню за квадратний метр площі в майстерні, — біда, і насправді — результат духовної вихолощеності суспільства за понад 70-річний період. Але поспіхом віддавати борги, не закладаючи фундаментальних підвалин у духовне відродження нації, — м'яко кажучи, — легковажно. Можна й прорахуватися.

Галерейність — спосіб життя мистецтва, один з шляхів виходу його в маси. Галерейність передбачає цілу систему інтерпретації, варіантності пропаганди мистецтва, добору фондів та їх схоронності. Від цього залежить результативність її впливу на почуття глядача. Не думаю, що залізобетонна споруда Актового залу, хоч і більш-менш пристойна в архітектурному рішенні, — найкраще місце для колористичного живопису. А тим більше вестибюлі Актового залу, де пряме освітлення, як ніж у сонце, руйнуватиме полотна цілий день. Не уявляю також, як можна споглядати твори живопису посеред тисячних натовпів хворих і немічних, котрі збираються сюди на сеанси екстрасенсів. Бувають тут тисячні натовпи й з іншого приводу — збори, форуми тощо. Чи можливо біля кожної картини виструнчити охоронця, навіть якщо це буде самовідданий студент-любитель мистецтва? Та й ряд інших запитань виникає. А де зберігатимуться фонди, за яким принципом формуватиметься колекція, як поповнюватиметься тощо.

Ми навчилися влаштовувати гучні презентації... Вміємо багато говорити... Тепер ще — навчитися б діло робити — грунтовно, далекоглядно, з перспективою.

Людмила БАРАНЕВИЧ.

На фото: Г. Синиця і його твори.

«ПЕЖО»: після Африки — до нас

Бізнес-контакт

Найбільша французька автомобільна компанія «Пежо» відкрила для себе український ринок. Генеральний контракт, підписаний СП «Ілта Трейд Файнес С. А.» (Україна — Швейцарія) і компанією «Пежо», передає фірмі «Ілта — Київ» право офіційного імпортера автомобілів «Пежо» на Україні.

Чому саме «Пежо»? Адже і стан доріг у нашій державі, і якість пального та мастил, культура експлуатації, м'яко кажучи, далекі від ідеальних. Тож чи по зубах вони елегантним французьким авто? Цілком, — запевняють представники фірми. Компанія «Пежо» тривалий час і досить успішно працювала на ринках країн Азії, Африки, Південної Америки, а там умови експлуатації автомобілів досить жорсткі. Виграшно і те, що двигун у цих авто дизельний. Це не так-то вже й мало, враховуючи дефіцит бензину в Україні. Хоча, за бажанням замовника, «Пежо» може комплектуватися і карбюраторним двигуном.

Французька компанія інвестує і сервісну мережу в Україні по обслуговуванню своїх автомобілів. Зокрема, усім, хто придбав у «Ілта-Київ» автомобіль «Пежо», надається фірмовий сервіс на спеціально побудованій у Києві станції технічного обслуговування (Залізничне шосе, 25). Згодом СТО з'являться і в інших містах. А у перспективі фірма планує налагодити і випуск своїх автомобілів в Україні.

До речі, окрім Франції автомобілі «Пежо» збирають у Китаї, Тайвані, Таїланді, Ірані. Фірма має свої заводи в Англії, Іспанії. Тільки в Європі щодня сходить з конвеєрів 6 тисяч новеньких «Пежо».

Хто ж сьогодні купує французькі автомобілі, ціна яких, у залежності від марки, коливається в межах від 13 до 22 тисяч доларів США (хоча це на 15—18 відсотків дешевше, ніж у самій Франції)? Серед покупців переважають представництва іноземних держав і компаній, спільні підприємства, українські підприємства, які ведуть активну зовнішньоекономічну діяльність.

На презентації автомобілів «Пежо» для журналістів французи сказали, що їхній автомобіль — для людей із середнім достатком. Дослівно було перекладено — «середнього класу». Поки що приватних покупців «середнього класу» в Україні малувато. Але ж не за день і Київ збудували. Досягнемо і ми врешті-решт рівня середнього француза, щоб спромогтися придбати «Пежо». Бажання, мабуть, є у кожного. Залишилося зовсім мало — працювати на рівні середнього француза.

Леонід БРОВЧЕНКО.

Київ.

60-РІЧЧЯ БЕЗПРИТУЛЬНОСТІ

Так і живемо

До революції у Білій Церкві було три театри. Тепер — один. Наступного року колектив відзначатиме 60-ліття з дня втрати даху над головою. Театр, де трудяться 130 чоловік, тулиться у кількох тісних кімнатках, не придатних для репетицій. Домагаючись власного приміщення, вони мріють і про відродження білоцерківської театральної школи, підвалини якої заклав 1920 року Лесь Курбас. Та недовго судилося Білій Церкві бути культурним центром Київщини — після того, як репресували Курбаса, театр теж репресували, передавши приміщення під Будинок офіцерів.

Проведений нещодавно конкурс на кращий проект театру обнадіяв не лише акторів, а й громадськість міста. Компетентне журі, до складу якого входили Лариса Скорик і Лесь Танюк, віддало перевагу роботі білоцерківських архітекторів під керівництвом В'ячеслава Міщенка. Та не скоро споруда прикрасить місто — нема грошей. Тому актори наполягають на передачі їм приміщення старого театру, нинішнього Будинку офіцерів, де, до речі, хороша акустика. Це було б актом історичної справедливості. А військові могли б перебратися в іншу будівлю — її зголосився відремонтувати кооператив «Афганець», яким керує ветеран тієї війни, письменник Анатолій Гай.

Анатолій ВЛАСЕНКО.

Біла Церква.

Реалії

КОМУ СВЯТО, КОМУ НІ

Протягом трьох днів у Сеньківці, що на кордоні Білорусі, Росії й України, відбувався молодіжний фестиваль трьох братніх держав. Лунали народні пісні, було кінно-спортивне свято, показали свій хист парашутисти. «Дуже важливо зберегти дружні зв'язки між нашими народами, — сказав на мітингу представник Президента у Чернігівській області В. Мельничук. — Наша єдність вистраждана і вона є зараз внутрішньою потребою».

І все ж, здається, свята не вийшло. Швидше, воно стало мітингом-дискусією. Приміром, гомельські ветерани приїхали з гаслами «Партія Горбачова розбита — партія Леніна жива!», «Так єдності СРСР!». Російська візна торгівля виявила прикру байдужість до наших купонів. Тут і там довкола кордону бродили молодики напідпитку...

Напередодні провід Чернігівської крайової організації Руху виступив із заявою, в якій висловив занепокоєння тим, що у такий тяжкий час держадміністрація підтримала ініціативу Спілки молоді Чернігівщини і викинула на вітер 128 тисяч карбованців на «міжнароду комсомольську гулянку», а ці гроші можна було б використати «для оздоровлення дітей».

Власна інформація «ГУ».

Чернігівська область.

Цив

Виявляється,
державами СН
цивілізовано. Ц
свідчив «десан
рів оборони
П. Грачова та
Морозова — д
да, де дислоку
ряно-десантна
куди не так д
піратськи прон
Москви, нама
вивезти військо
потім «засвідч
зія належить.

Тепер обран
як уже сказан
Десантник
будинку к
полків, не ли
слухали, а й
висловити влас
загалом зводи

КОНС НЕ

Сьогодні
ренц-залі
їни (Володи
чав роботу м
позіум на те
незалежної Ук
ганізує Асоц
правників
тримці На
для демократ
Поппера й адм
тримці амер
фундації.

Передбачає
сесіях симпоз
вати всі розд
бутньої Конст
повідність до
існують у сві
виробити кон

ЦЕ

Минулого
перепохованн
ринського пл
сіл лежить б
суцільне клад
ходять загибл

Отже, ще
братській мо
тіть за те, щ
над могилою
держадмініст

Ініціаторам
робничого о
рівник «Шан
що численні
покинутих і з

ГАЛЕРЕЇ...

» репре-
»иниця —
»кто зали-
очи шану
вісно, спо-
ед його
мистецтву.
м це ро-
росить не-

лереї ста-
, аніж її
ний пара-
мотиви —
освіти,
кої моло-
ерел на-
ють ризи-
галерей-
дівано зіт-
парадного

викликаю
праведний
аніваторів
старали-
та добрі
ть сумні-
ті, з якою
, як пра-
елемен-
оденності

й зрештою безперспективності. А жити одним днем — це наша «чудова» риса, що викликає у цивілізованого світу дрiж.

Те, що нині предмети мистецтва, а надто образотворчого, нікому не потрібні — трагедія. Що молодь духовно збіднена — фатально. Що митці працюють у повітря, а завтра будуть викинуті на вулицю через абсурдно велику платню за квадратний метр площі в майстерні, — біда, і насправді — результат духовної вихолощеності суспільства за понад 70-річний період. Але поспіхом віддавати борги, не закладаючи фундаментальних підвалин у духовне відродження нації, — м'яко кажучи, — легковажно. Можна й прорахуватися.

Галерейність — спосіб життя мистецтва, один з шляхів виходу його в маси. Галерейність передбачає цілу систему інтерпретації, варіантності пропаганди мистецтва, добору фондів та їх схоронності. Від цього залежить результативність її впливу на почуття глядача. Не думаю, що залізобетонна споруда Актового залу,

хоч і більш-менш пристойна в архітектурному рішенні, — найкраще місце для колористичного живопису. А тим більше вестибюлі Актового залу, де пряме освітлення, як ніж у сонце, руйнуватиме полотна цілий день. Не уявляю також, як можна споглядати твори живопису посеред тисячних натовпів хворих і немічних, котрі збираються сюди на сеанси екстрасенсів. Бувають тут тисячні натовпи й з іншого приводу — збори, форуми тощо. Чи можливо біля кожної картини виструнчити охоронця, навіть якщо це буде самовіддамий студент-любитель мистецтва? Та й ряд інших запитань виникає. А де зберігатимуться фонди, за яким принципом формуватиметься колекція, як поповнюватиметься тощо.

Ми навчилися влаштовувати гучні презентації... Вміємо багато говорити... Тепер ще — навчитися б ділo робити — грунтовно, далекоглядно, з перспективою.

Людмила БАРАНЕВИЧ.

На фото: Г. Синиця і його твори.

...фрики — до нас

двигуном.
нія інвес-
ку в Ук-
нню своїх
а, усім,
-Київ» ав-
надається
спеціаль-
єві станції
вання (За-
Згодом
інших міс-
иві фірма
і випуск
Україні.

ранції ав-
ирають у
нді, Ірані.
ди в Анг-
в Європі
нвеєрів 6
ко».

пує фран-
на яких, у
, колива-
до 22 ти-

сяч доларів США (хоча це на 15—18 відсотків дешевше, ніж у самій Франції)? Серед покупців переважають представництва іноземних держав і компаній, спільні підприємства, українські підприємства, які ведуть активну зовнішньоекономічну діяльність.

На презентації автомобілів «Пежо» для журналістів французи сказали, що їхній автомобіль — для людей із середнім достатком. Дослівно було перекладено — «середнього класу». Поки що приватних покупців «середнього класу» в Україні малувато. Але ж не за день і Київ збудували. Досягнемо і ми врешті-решт рівня середнього француза, щоб спромогтися придбати «Пежо». Бажання, мабуть, є у кожного. Залишилося зовсім мало — працювати на рівні середнього француза.

Леонід БРОВЧЕНКО.

Київ.

...ИТУЛЬНОСТІ

, передав-
Будинок

вно кон-
ект театру
торів, а й
. Компе-
аду якого
ник і Лесь
вагу робо-
хітекторів
В'ячеслава
о споруда

прикрасить місто — нема грошей. Тому актори наполягають на передачі їм приміщення старого театру, нинішнього Будинку офіцерів, де, до речі, хороша акустика. Це було б актом історичної справедливості. А військові могли б перебратися в іншу будівлю — її зголосився відремонтувати кооператив «Афганець», яким керує ветеран тієї війни, письменник Анатолій Гай.

Анатолій ВЛАСЕНКО.

Біла Церква.

Реалії

КОМУ СВЯТО, КОМУ НІ

Протягом трьох днів у Сеньківці, що на кордоні Білорусі, Росії й України, відбувався молодіжний фестиваль трьох братніх держав. Лунали народні пісні, було кінно-спортивне свято, показали свій хист парашутисти. «Дуже важливо зберегти дружні зв'язки між нашими народами, — сказав на мітингу представник Президента у Чернігівській області В. Мельничук. — Наша єдність вистраждана і вона є зараз внутрішньою потребою».

І все ж, здається, свята не вийшло. Швидше, воно стало мітингом-дискусією. Приміром, гомельські ветерани приїхали з гаслами «Партія Горбачова розбита — партія Леніна жива!», «Так єдності СРСРІ». Російська визна торгівля виявила прикру байдужість до наших купонів. Тут і там довкола кордону бродили молодики напідпитку...

Напередодні провід Чернігівської крайової організації Руху виступив із заявою, в якій висловив занепокоєння тим, що у такий тяжкий час держадміністрація підтримала ініціативу Спілки молоді Чернігівщини і викинула на вітер 128 тисяч карбованців на «міжнародну комсомольську гулянку», а ці гроші можна було б використати «для оздоровлення дітей».

Власна інформація «ГУ».

Чернігівська область.

Ситуація

Цивілізований десант

Виявляється, і армією поміж державами СНД можна ділити цивілізовано. Це, зокрема, засвідчив «десант» двох міністрів оборони — російського П. Грачова та українського К. Морозова — до міста Болграда, де дислокується 98-а повітряно-десантна дивізія. Та сама, куди не так давно майже попіратськи проникли генерали з Москви, намагаючись таємно вивезти військові прапори, аби потім «засвідчити», кому дивізія належить. Не вдалося.

Тепер обрано інший шлях — як уже сказано, цивілізований. Десантників ... зібрали до будинку культури од... з полків, не лише міністрів вислухали, а й мали можливість висловити власну думку. Вона загалом зводилася до того, щоб були враховані інтереси як двох держав, так і кожного військовослужбовця, членів його сім'ї. Бо є серед десантників такі, що бажали б і надалі служити Україні, а є й охочі перебратися до Росії.

Тому створили спільну робочу групу міністерств оборони двох країн, якій доручено зайнятися подiлом майна дивізії, з'ясуванням, хто і де хотів би продовжити службу. Загалом же прийнято таку концепцію: на базі 98-ї дивізії в Україні й Росії створити самостійні повітряно-десантні з'єднання, які гідно продовжили б бойові традиції своєї попередниці.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеська область.

Анонс

КОНСТИТУЦІЯ САМА НЕ НАРОДЖУЄТЬСЯ

Сьогодні у великій конференц-залі А...емії на... України (Володимирська, 55) розпочав роботу міжнародний симпозіум на тему «Конституція незалежної України», який зорганізовує Асоціація Українських правників ... фінансовій підтримці На...ільного ...онду для демократії (США), Фонду Поппера й адміністративній підтримці американо-української фундації.

Передбачається на восьми сесіях симпозіуму проаналізувати всі розділи нашої майбутньої Конституції на їх відповідність до тих моделей, які існують у світі, і неодмінно виробити конкретні рекомендації для подальшої роботи Конституційної комісії.

Крім відомих в Україні правників з Києва, Харкова, Львова, Сімферополя у симпозіумі беруть участь і провідні спеціалісти з конституційного права з США, Канади, Англії, Німеччини й інших країн, а також члени Конституційної комісії і зокрема її робочої групи на чолі з керівником Л. Юзьковим, якого, до речі, щойно обрано головою Конституційного суду України, а також представники деяких зацікавлених відомств і засобів масової інформації, у тому числі і «Голосу України».

Анатолій БЕНЬ.

Пам'ять

ЦЕ ПОТРІБНО ЖИВИМ

Минулого тижня в селі Великий Букрин під Києвом відбулося перепоховання останків солдатів, що загинули при штурмі Букринського плацдарму. В братських могилах трьох навколишніх сіл лежить більше чотирьох тисяч воїнів, але плацдарм — то суцільне кладовище, й понині під час різних робіт у землі знаходять загиблих, похованих поспіхом.

Отже, ще тридцять одного солдата поховано по-людськи, у братській могилі в сільському парку. «Простіть нас, люди, простіть за те, що майже півстоліття ви були забуті...»,— сказала над могилою В. Стрілько, заступник голови Київської обласної держадміністрації.

Ініціаторами й учасниками акції були хлопці з творчо-виробничого об'єднання «Шана» та Спілки молоді Київщини. Керівник «Шани» Є. Чорновіл зауважив: «Давно пора зрозуміти, що численні болячки нашого суспільства проросли на кістках покинутих і забутих солдатів...».

Олексій ДУБАС.
Фото Михайла ЗАГРЕБИ.

Зворотній зв'язок

Дозвольте через вашу газету скласти глибоку подяку колективам редакцій, журналістам, багатьом незнайомим людям з різних куточків України, які привітали мене з присвоєнням почесного звання Заслуженого журналіста України.

Віталій КАРПЕНКО, головний редактор газети «Вечірній Київ».

Телеграфним рядком зі Львова

ВСЮ ВЛАДУ МЕРІЇ

На останній сесії міськради прийнято рішення про реформу управління містом. Права райвиконкомів значно урізано, й відтепер житлово-комунальним господарством займатиметься мерія. П'ятеро голів райвиконкомів міста висловили невдоволення таким рішенням.

НАСТУПАЄМО НА РАК

У Львові відбувся перший європейський семінар з проблем онкологічної хірургії. Його організатори — Львівське наукове онкологічне товариство, Українське лікарське товариство у Львові, Українське лікарське товариство Австрії, Львівський медінститут та Віденський університет.

НЕБЕСА РОЗГНІВАЛИСЯ

У Бродівському районі градобоєм знищено тисячу гектарів кукурудзи, інших зернових, картопляні поля. Спеціальна комісія встановлює розміри збитків.

ЗАПАЛЕННЯ ХИТРОЩІВ

Керівництво виробничого об'єднання «Райдуга» звернулося до органів влади з проханням перевірити лікарняні листки тяжко хворих працівників підприємства, яким був рекомендований постільний режим. Перевіряючі не знайшли «хворих» ані в ліжку, ані в місті — вони успішно «лікувалися» за кордоном...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Що почім

ПІД ЗЕМЛЕЮ І НА ЗЕМЛІ

За даними Незалежних профспілок гірників протягом 2,5 років на вугледобувних підприємствах України загинуло близько 850 шахтарів. Ось імена трьох останніх із шахти «Мушкетівська» виробничого об'єднання «Донецьквугілля»: Юрій Недай, Геннадій Свитченко, Олексій Копицин. Сиротами залишилося ще п'ятеро дітей.

Не зменшується і кількість захворювань серед гірників. Незважаючи на старання медиків, цей показник зріс за останні 4 роки більш як удвічі.

Ось такі невтішні цифри «чорного золота».

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

ЗНО...
І...

Представник ...
по Виноградівсь...
Закарпатської об...
лично розпоряди...
вати спільне з м...
вання добровіль...
ських патрулів, ...
при підприємст...
нізаціях. У само...
дові цей загін ...
чоловік — по...
ного підприєм...
вання — у віль...
ти час, влітку з...
години, взимку ...
23-ї, дні чергува...
плюсовано до ві...
за бажанням, ...
місцем роботи. ...
мування створе...

В...
зроб...
Прок...

**У Сумськом...
«Укрм'ясомолте...
рез неуважніст...
мав на 9 тисяч ...
гідно не згадат...
нації вартістю 1...**

З усіма пра...
равління зустрі...
розповідала про...
просила повер...
Але марно. І т...
рація вирішила...
за допомогою. ...
цію, як малося ...
екстрасенса. Чи...
лися в можлив...
охоронців, чи ...
тили зайвого ро...

Спочатку при...
сенс довго чакл...
домостями на в...
ти. Потім бесід...
редньо з кожни...
лективу. Біорам...
користувався, ...
бе поводили ли...
випадку — кол...
контакт з водіє...
штою і дало пі...
ватити робітника...
ті. Той клявся-...
ніяких грошей н...

Добра вість

МИКО...
+ ...
ВАЛ...
= ...
«ЄМЕ...

**Коштів, виручe...
дійних концертів...
ля», вистачить, ...
помогти всім са...
рілим людям Л...
йону. З цікавим ...
лективом позна...
приємства Звени...
тепер артисти в...
Чигиринському р...**

**Організатор д...
ції — обласний ...
риства «Червони...
Черкаський тв...
ний центр компо...
сандра Морозов...
складається з о...
(Ємелина) та од...
(Дмитрієва), у з...
тинної Черкащин...**

Микола ОЗ...

Черкаська об...

ГОЛОС України

Ситуація

...ізований десант

...мію поміж ...жна ділити ...окрема, за... ...вох міністерств... російського ...їнського К. ...иста Болгра... 98-а повіт... ...ія. Та сама, ...майже по... генерали з ...ись таємно ...рапори, аби ...кому диві... ...далося.

...ий шлях — ...цивілізований. ...рал... до ...одн... з ...ністрів ви... можливість ...умку. Вона ...до того, щоб були враховані інтереси як двох держав, так і кожного військовослужбовця, членів його сім'ї. Бо є серед десантників і такі, що бажали б і надалі служити Україні, а є й охочі перебратися до Росії.

Тому створили спільну робочу групу міністерств оборони двох країн, якій доручено зайнятися поділом майна дивізії, з'ясуванням, хто і де хотів би продовжити службу. Загалом же прийнято таку концепцію: на базі 98-ї дивізії в Україні й Росії створити самостійні повітряно-десантні з'єднання, які гідно продовжили б бойові традиції своєї попередниці.

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеська область.

Анонс

...ИТУЦІЯ САМА ...АРОДЖУЄТЬСЯ

...кій конфе... ...Укра... ...55) розпо... ...дний сим... Конституція, ... який зор... Українських ...нсти... під... ...нду ...А), фонду ...ативній під... ...української ...дації для подальшої роботи Конституційної комісії.

Крім відомих в Україні правників з Києва, Харкова, Львова, Сімферополя у симпозіумі беруть участь і провідні спеціалісти з конституційного права з США, Канади, Англії, Німеччини й інших країн, а також члени Конституційної комісії і зокрема її робочої групи на чолі з керівником Л. Юзьковим, якого, до речі, щойно обрано головою Конституційного суду України, а також представники деяких зацікавлених відомств і засобів масової інформації, у тому числі і «Голосу України».

...на восьми ...проаналізу... ...шої май... ...на їх від... ...делей, які ...неодмінно ... рекомен...

Анатолій БЕНЬ.

Пам'ять

...ТРІБНО ЖИВИМ

...селі Великий Букрин під Києвом відбулося ...ків солдатів, що загинули при штурмі Бук... ...у. В братських могилах трьох навколишніх ...отирьох тисяч воїнів, але плацдарм — то ...й понині під час різних робіт у землі зна... ...ваних посліхом.

...одного солдата поховано по-людськи, у ...ільському парку. «Простіть нас, люди, прос... ...е пієстолітя ви були забуті...»,— сказала ...ілько, заступник голови Київської обласної ...

...сниками акції були хлопці з творчо-ви... ...«Шанс» та Спілки молоді Київщини. Ке... ...орновіл зауважив: «Давно пора зрозуміти, ...нашого суспільства проросли на кістках ...солдатів...».

Олексій ДУБАС.
Фото Михайла ЗАГРЕБИ.

Зворотній зв'язок

Дозвольте через вашу газету скласти глибоку подяку колективам редакцій, журналістам, багатьом незнайомим людям з різних куточків України, які привітали мене з присвоєнням почесного звання Заслуженого журналіста України.

Віталій КАРПЕНКО,
головний редактор газети «Вечірній Київ».

Телеграфним рядком зі Львова

ВСЮ ВЛАДУ МЕРІЇ

На останній сесії міськради прийнято рішення про реформу управління містом. Права райвиконкомів значно урізано, й відтепер житлово-комунальним господарством займатиметься мерія. П'ятеро голів райвиконкомів міста висловили невдоволення таким рішенням.

НАСТУПАЄМО НА РАК

У Львові відбувся перший європейський семінар з проблем онкологічної хірургії. Його організатори — Львівське наукове онкологічне товариство, Українське лікарське товариство у Львові, Українське лікарське товариство Австрії, Львівський медінститут та Віденський університет.

НЕБЕСА РОЗГНІВАЛИСЯ

У Бродівському районі градобоєм знищено тисячу гектарів кукурудзи, інших зернових, картопляні поля. Спеціальна комісія встановлює розміри збитків.

ЗАПАЛЕННЯ ХИТРОЩІВ

Керівництво виробничого об'єднання «Райдуга» звернулося до органів влади з проханням перевірити лікарняні листки тяжко хворих працівників підприємства, яким був рекомендований постільний режим. Перевіряючі не знайшли «хворих» ані в ліжку, ані в місті — вони успішно «лікувалися» за кордоном...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Що почім

ПІД ЗЕМЛЕЮ І НА ЗЕМЛІ

За даними Незалежних профспілок гірників протягом 2,5 років на вугледобувних підприємствах України загинуло близько 850 шахтарів. Ось імена трьох останніх із шахти «Мушкетівська» виробничого об'єднання «Донецьквугілля»: Юрій Недай, Геннадій Свитченко, Олексій Копицин. Сиротами залишилося ще п'ятеро дітей.

Не зменшується і кількість захворювань серед гірників. Незважаючи на старання медиків, цей показник зріс за останні 4 роки більш як удвічі.

Ось такі невтішні цифри «чорного золота».

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецьк.

Зверніть увагу

ЗНОВУ ВИЙШЛИ ПАТРУЛІ

Представник Президента по Виноградівському району Закарпатської області А. Павличко розпорядився: організувати спільне з міліцією чергування добровільних громадських патрулів, створених при підприємствах та організаціях. У самому Виноградові цей загін налічує 250 чоловік — по 10 від кожного підприємства. Чергування — у вільний від роботи час, влітку з 20-ї до 24-ї години, взимку — з 19-ї до 23-ї, дні чергувань буде приплюсовано до відпусток, або, за бажанням, оплачено за місцем роботи. Такі ж формування створено й при Королівській та Вилоцькій селищних Радах. Місцева швейна фабрика виготовила нарукавні пов'язки для громадських патрулів. За інструктаж і стан роботи відповідатимуть спеціально призначені працівники міліції.

Щиро побажаємо новим добровільним формуванням, аби їх не спіткала доля відомих ДНД. Втім, це залежить від них самих та від підтримки районного керівництва.

Микола СЕРЬОГІН,
співробітник Центру громадських зв'язків МВС України.
Закарпатська область.

Прецедент

Екстрасенс зробив своє діло. Прокурор — також

У Сумському спецбудмонтажному управлінні об'єднання «Укрм'ясомолтехпром» трапилась надзвичайна пригода. Через неуважність касира, яка видавала зарплату, хтось отримав на 9 тисяч купонів більше, ніж належало (як тут принагідно не згадати «добрим» словом того, хто придумав асигнації вартістю 1 і 100 купонів фарбувати в один колір).

З усіма працівниками управління зустрілась касир — розповідала про своє горе, просила повернути гроші. Але марно. І тоді адміністрація вирішила звернутися за допомогою. Ні, не в міліцію, як малося б бути, а до... екстрасенса. Чи то сумнівалися в можливостях правоохоронців, чи просто не хотіли зайвого розголосу.

Спочатку прибулий екстрасенс довго чаклував над відомостями на видачу зарплати. Потім бесідував безпосередньо з кожним членом колективу. Біорамки, що ними користувався, незвично себе поводили лише в одному випадку — коли відбувався контакт з водієм Н. Це зрештою і дало підстави звинуватити робітника у нечесності. Той клявся-божився, що ніяких грошей не привласнював, однак його вже не слухали. Визнавши вердикт екстрасенса як істину останньої інстанції, колектив влаштував Н. справжню психологічну блокаду, вимагаючи від нього зізнання в моральному падінні і повернення 9 тисяч. Тільки після втручання прокуратури, куди водій поскаржився, цькування людини припинилося.

Як розцінити цей випадок? На це запитання можливо знайдуть відповідь фахівці в галузі соціальної психології і психіатрії. Одне очевидно: не так вже далеко від середньовіччя просунулась наша цивілізація, коли й донині зустрічаємось з подібними прикладами нехай і усучасненого мракобісся.

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Суми.

Добра вість

МИКОЛА + ВАЛЕРА = «ЄМЕЛЯ»

Коштів, виручених від благодійних концертів групи «Ємеля», вистачить, щоб трохи допомогти всім самотнім престарілим людям Лисянського району. З цікавим народним колективом познайомилися підприємства Звенигородщини, а тепер артисти виступатимуть у Чигиринському районі.

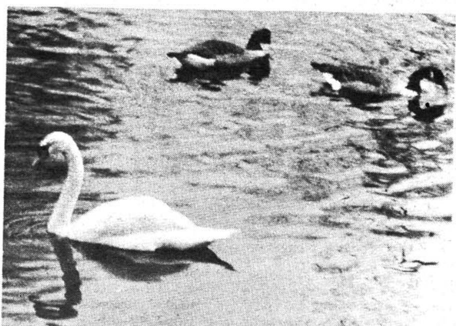
Організатор добродійної акції — обласний комітет товариства «Червоний Хрест» та Черкаський творчо-комерційний центр композитора Олександра Морозова. «Ємеля», що складається з одного Миколи (Ємелина) та одного Валери (Дмитрієва), у захваті від гостинної Черкащини.

Микола ОЗІРСЬКИЙ.
Черкаська область.

ПОГОДА

3—4 липня на більшій частині України короткочасні дощі, грози, сьогодні в західній половині місцями сильні зливи, град, шквали 17—22 метри на секунду. Температура вдень 23—29, завтра в західній половині 20—25, вночі 12—18 градусів.

По Київській області сьогодні ввечері короткочасний дощ, гроза, в окремих районах сильні зливи, град, шквали 15—20 метрів на секунду. Температура вдень 24—29 градусів.

ЛІТО.

Фото Леоніда ПІДЛУЖНОГО.

Оказії

...А ТИ, ЖІНКО, ХОВАЙ

Виписавшися з лікарні, 69-річний житомирянин С. М. поїхав не до дружини, а до 61-річної коханки. І помер у її ліжку.

Про це вдова дізналася лише через тиждень, коли хтось із знайомих сказав, що чоловік лежить у морзі. Вбита горем жінка звинуватила свою колишню суперницю в одному — що та не повідомила її про кончину.

Отож, небезпечно помирати в коханок — вони можуть і не поховати.

Валентина ВОСЬМУШКО.
ІА «Вісник».
Житомир.

Кримінальна хроніка

СТРІЛЯЛИ ПО ВІКНАХ

30 червня о 3 годині 30 хвилин у селищі Новий Яричів Кам'янсько-Бузького району Львівської області на подвір'ї дому глави районної адміністрації М. Каравацького невідомий двічі вистрелив з мисливської рушниці. Пострілами розбито кілька шибок у домі та теплиці. Люди не постраждали.

Центр громадських зв'язків МВС.

Коротко

КАНІКУЛИ ВІТІ БАРАНОВА

Четвертокласник Вітя Баранов відомий у Рівненській школі Мурованокуриловецького району не лише як хороший учень. Він захоплюється тваринами. Отож на час літніх канікул узяв у колгоспі бичка й старанно його доглядає. Допомагають Віті дві бабусі — Ганна і Марфа. «Гарний фермер у нас росте»,— радіють вони.

Леонід ГОВІРСЬКИЙ.
Вінницька область.

Доповідь Президента України, Голови Конституційної Комісії України Л. М. Кравчука на сесії Верховної Ради України 30 червня 1992 року

(Продовження. Початок на 3-й стор.).

У проекті Конституції реалізована ідея народного суверенітету, суть якої полягає у тому, що єдиним джерелом державної влади є народ, тобто громадяни України всіх національностей. Звідси і підпорядкованість держави інтересам народу, її відповідальність перед ним. Тому в проекті наголошується, що «жодна частина народу, жодна політична партія, організація, інше угруповання чи окрема особа не можуть присвоювати право здійснювати державну владу».

Послідовно проведено у проекті один із найважливіших принципів, притаманних демократичній правовій державі, — принцип розподілу державної влади на законодавчу, виконавчу і судову та їх конструктивного співробітництва. Передбачено й необхідні противаги з тим, щоб виключити будь-які можливості індивідуальної чи групової узурпації влади, її використання всупереч інтересам народу. Більше того, проект містить положення, згідно з яким «громадяни України, якщо інші засоби не можуть бути використані, мають право чинити опір будь-кому, хто намагатиметься протиправно ліквідувати демократичний конституційний лад України, встановлений цією Конституцією». Встановлюється також, що до Конституції не можуть бути внесені зміни і доповнення, якщо вони спрямовані проти національної незалежності і територіальної цілісності України, на зміну конституційного ладу, обмеження конституційно закріплених форм власності, проти прав і свобод людини.

Однією із засад конституційного ладу є визнання, закріплення і підтримка місцевого і регіонального самоврядування, розмежування системи та повноважень органів державної влади і органів самоврядування. У проекті нової Конституції України закладені положення, спрямовані на реформування організації державної влади та самоврядування на місцях, яке уже здійснюється в Україні.

Ключова ідея цієї реформи — роздержавлення місцевих Рад народних депутатів всіх рівнів, перетворення їх в органи місцевого (в селах, селищах, містах) і регіонального (в районах і областях) самоврядування, звільнення від виконання невластивих їм державних функцій та зосередження їх зусиль на вирішенні питань місцевого життя в інтересах населення відповідної території.

Іншою, не менш важливою ідеєю є утворення на регіональному рівні (в районах і областях) органів виконавчої влади та послідовне розмежування їх функцій і повноважень з функціями і повноваженнями відповідних органів місцевого і регіонального самоврядування.

Нам усім треба б усвідомити, що ми будуємо не державу, засновану на принципі єдності влади та зосередження усієї її повноти в руках однієї державної структури — Рад, а демократичну правову Українську державу, в якій основним принципом має стати розподіл державної влади на законодавчу, виконавчу та судову. Тут слід зазначити, що ідея роздержавлення Рад, а, отже, і всієї системи місцевого самоврядування, може здатися декому антидемократичною, а то й утопічною, нездійсненною, особливо ж коли зважити на існуючий рівень одержавлення всього нашого суспільного життя. Проте ця ідея цілком і повністю відповідає тій кінцевій меті, до якої прагне незалежна Україна.

Адже ми будуємо державу відкриту, демократичну й правову. Вона не повинна протистояти суспільству, а суспільство — їй. Вони повинні бути рівноправними партнерами.

Для досягнення цього треба пройти шлях від безмежно одержавленого суспільства, яке маємо сьогодні, до його розумно необхідного роздержавлення. І починати треба, як нам здається, саме з роздержавлення органів місцевого та регіонального самоврядування.

Процес цей легким не буде. Адже самоврядування є такою формою управління, яка найбільш повно відповідає ринковій економіці та політичному плюралізму, тобто ознакам, що визначають громадянське суспільство та правову державу. Для розвитку самоврядування потрібні, таким чином, певні умови, які ще треба створити. Однією з таких передумов і стане нова Конституція України. Зокрема ті її розділи, які присвячені організації на місцях виконавчої влади та місцевого і регіонального самоврядування.

Ще про два принципові питання.

Перше з них стосується особливостей політико-правової природи місцевих органів державної виконавчої влади, правового статусу її найвищих посадових осіб на місцях. Сьогодні це — місцеві державні адміністрації, очолювані представником Президента України. Проект Конституції України передбачає перейменування вказаних органів на обласні (земельні) і районні управи, а представників Президента України — на голів вказаних управ без суттєвих змін їх правового статусу та порядку призначення і звільнення з посади. Це зумовлено тим, що термін «місцева державна адміністрація» надто широкий для передачі змісту діяльності місцевого органу виконавчої влади. Те ж стосується і «представника Президента України». Адже фактично він не тільки здійснює чисто представницькі функції, а й бере на себе всю відповідальність за державне управління відповідною територією.

Кого і як ми повинні обирати або призначати — в цьому полягає зміст другого питання. Усім нам слід чітко розрізняти так звану «місцеву владу», основним змістом якої є здійснення місцевого та регіонального самоврядування, і периферійні ланки єдиної державної влади. Суб'єктами державної виконавчої влади є народ України та обраний ним Президент України. Суб'єктами «місцевої влади» є територіальна громада (самоорганізація) громадян в межах відповідної адміністративно - територіальної одиниці та обрана нею Рада.

Місцеві органи державної виконавчої влади не обираються (той, хто цього вимагає, робить велику помилку!), а створюються Президентом України. Адже вони є частиною державного апарату, становлять єдину систему, побудовану за принципом суворої субординації, що особливо важливо в перехідний період, який ми проходимо в даний час. Органи ж місцевої влади обираються безпосередньо громадянами. Вони не є частиною державного апарату, не повинні становити єдину систему, побудовану за принципом ієрархічного підпорядкування. Адже основний принцип самоврядування — самостійність і незалежність його органів в межах, які встановлюються законом, та які дозволяє власна фінансово-економічна база.

Безперечно, органи місцевого самоврядування різних рівнів мають погоджувати свою діяльність. Тому й пропонується непрямий порядок виборів місцевих Рад регіонального рівня. Це дозволить перетворити районні й обласні Ради в органи представництва не тільки населення, а й створюваних громадянами органів місцевого самоврядування базового рівня. Отже, йдеться не про ієрархічну систему Рад, а про систему незалежних органів самоврядування.

Як і передбачає Концепція, проект Конституції закріплює президентську республіку як форму державного правління. Про це прямо не записано в проекті, але такий висновок випливає із структурної побудови системи органів державної влади.

Досвід зарубіжних країн свідчить про відсутність чисто класичної форми президентського правління. Не можна сказати, що і в проекті нашої Конституції закладається така класична форма. В ньому є елементи парламентсько - президентської форми правління. Так звана французька модель. Свідчення цього — надзвичайно широке коло повноважень, якими за проектом наділяються Національні Збори. В тому числі і по контролю за виконавчою владою. І це цілком виправдано. Та головне полягає не в тому, як назвати ту чи іншу форму державного правління, а в раціональному розподілі функцій між відповідними державними структурами, які мають бути однаковою мірою незалежними, сильними й ефективними. І разом з тим конструктивно співробітничати.

Привертаю вашу увагу й до того, що в проекті Конституції немає окремих розділів щодо політичної й економічної основи чи системи суспільства, як це було в попередніх Конституціях. Проте відповідні положення містяться, по-перше, в розділі стосовно конституційного ладу, в якому йдеться про засади політичного, економічного та ідеологічного плюралізму, тобто про демократичні принципи життєдіяльності суспільства. Тут же говориться і про багатопартійність, свободу переконань, різноманітність форм власності. По-друге, дані положення конкретизуються у розділі II «Громадянське суспільство і держава».

У цьому зв'язку слід наголосити, що вперше на конституційному рівні передбачається закріпити право на приватну власність, як основу особистої свободи, духовної і економічної незалежності. Дане право забезпечує людині можливість самостійно володіти, користуватись і розпоряджатись своїм майном та іншими цінностями, включаючи і землю, як одноособово, так і спільно з іншими. Вперше на конституційному рівні також пропонується закріпити і похідне від права приватної власності — право на підприємницьку діяльність. Гарантується її свобода, невтручання державних органів у безпосередню господарську діяльність підприємців.

Кілька слів щодо територіального устрою України. Останнім часом відбуваються гострі дискусії навколо цього питання. Зокрема, є чимало прихильників федеративного устрою України.

Проект Конституції виходить з того, що Україна є унітарною державою. А тому основними принципами її територіального устрою закріплюються єдність, неподільність, недоторканність і цілісність державної території.

Стосовно ж федеративного устрою, то, як на мою думку, порушувати сьогодні дане питання передчасно. Разом з тим не можна і не зауважити, що нинішній територіальний устрій потребує радикального удосконалення.

Проект Конституції закріплює лише основні принципи територіального устрою, які не виключають можливостей його реформування. Зокрема у статті 109 проекту записано, що «статус адміністративно - територіальних одиниць, а також порядок їх утворення, змін та ліквідації визначаються конституційним законом». До речі, 4 червня цього року в Адміністрації Президента відбулася нарада з провідними фахівцями - державознавцями саме з проблем державного, адміністративно-територіального устрою України. Вирішено утворити спеціальну Комісію для вивчення цього питання і вироблення науково обгрунтованих рекомендацій і пропозицій. Але вже сьогодні ясно, що ми маємо йти шляхом розширення самоврядності територій та розвитку місцевого і регіонального самоврядування, децентралізації влади в розумних межах.

Слід зупинитись і на такій проблемі. Якщо стосовно кола повноважень Національних Зборів і Президента, їх співвідношення у членів Конституційної Комісії не було істотних розбіжностей, то з приводу співвідношення деяких структур виконавчої влади вони були. Йдеться про те, чи має Президент безпосередньо очолювати Кабінет Міністрів і входити до його складу чи ні. З цього питання проводилось окреме голосування. Більшістю голосів було підтримано положення, за яким очолювати Кабінет Міністрів має Прем'єр-міністр.

Проект Конституції виходить з того, що Президент є главою держави і главою виконавчої влади. Тому у статті 190 проекту визначено, що «Кабінет Міністрів (Уряд) України підпорядковується Президенту, перед ним відповідальний і в своїй діяльності керується його програмою і рішеннями». В свою чергу, Прем'єр-міністр відповідальний перед Президентом, йому підпорядкований і підзвітний (стаття 191 проекту).

То чи можна з цього зробити висновок, що Президент не відповідальний за діяльність державної виконавчої влади, як це дехто вважає? Безперечно, ні. Більше того, в проекті прямо говориться що Президент «очолює систему органів виконавчої влади України, проводить через них у життя Конституцію і закони України», «здійснює загальне керівництво Кабінетом Міністрів України і спрямовує його виконавчу діяльність» (пункти 10—11 статті 178 проекту).

І, нарешті, кілька слів про третю гілку державної влади — судову владу. Проект Конституції, з урахуванням світового досвіду, виходить з того, що систему судової влади складають органи правосуддя. У присвяченій цьому питанню главі визначається, що до даної системи входять суди і органи прокуратури, які є автономними, мають свої конкретні функції і повноваження. Проект Конституції враховує також і конструктивний доробок Верховної Ради, відкриває шлях до радикальної судово-правової реформи України, концепція якої, до речі, Верховною Радою (у першому читанні) уже схвалена.

Такими є основні положення проекту Конституції, щодо яких я вважав за необхідне обмінятися думками з вами. Безперечно, вони далеко не вичерпують й інші принципові положення цього особливої ваги документа, які також стануть сьогодні предметом вашого розгляду.

Хотів би зазначити у зв'язку з цим лише таке. Поданий проект не є його першим варіантом. Він є останнім, але і не останнім варіантом. Немає сумніву, що і під час сьогоднішнього розгляду і в наступні дні від вас надійдуть конструктивні зауваження і пропозиції, які будуть уважно вивчатись і враховуватись. При цьому, шановні народні депутати, просив би виявити всебічну зваженість і не бути упередженими з будь-яких міркувань.

Як уже зазначалося, проект нової Конституції позбавлений ідеологізації. Він є суто юридичним документом, який не відбиває інтересів якоїсь окремої частини народу чи окремої політичної партії. У ньому акумульовано сукупний інтерес всього народу і кожної людини зокрема. Тому своє слово щодо проекту Конституції має сказати і сам народ України. Над формою його волевиявлення нам слід подумати разом. Не виключатимемо можливості, що саме він остаточно на референдумі буде затверджувати цей доленосний документ. Мабуть, так буде правильно. Слід опублікувати проект Конституції для його всенародного обговорення.

Подальший хід роботи над цим проектом бачиться таким. Після всенародного обговорення проекту Конституції, узагальнення зауважень і пропозицій до нього, які будуть подані постійними комісіями Верховної Ради, на-

(Закінчення на 7-й стор.).

Доповідь Президента України, Голови Конституційної Комісії України Л. М. Кравчука на сесії Верховної Ради України 30 червня 1992 року

(Закінчення.
Початок на 3-й, 6-й стор.).

родними депутатами України, а також надійдуть за наслідками всенародного обговорення і відповідного доопрацювання, повторно внести його у жовтні цього року на перше читання Верховної Ради. Це пов'язано з тим, що для другого читання потрібна відповідна порівняльна таблиця, яку скласти відразу після всенародного обговорення буде практично неможливо. І вже тільки після повторного першого читання проект буде готуватися із порівняльною таблицею на друге читання для його постатейного обговорення і схвалення. Отже, якщо ми сьогодні схвалимо основні положення проекту Конституції, то цим ми відкриємо шлях до подальшого його вдосконалення, маючи на увазі і проведення всенародного обговорення.

І ще одна проблема, з якої хотів би з вами поділитися. Те, що нову Конституцію України нам потрібно приймати, я думаю, заперечень немає ні в кого. І чим скоріше, тим краще, хоча в такій справі поспіх не завжди виправданий, але й зволікати більше також не можна.

Після прийняття Конституції, звісно, постане питання про нинішню Верховну Раду. З цього приводу є різні думки, але долю Верховної Ради має вирішити сама Верховна Рада, керуючись інтересами народу.

Насамкінець дозвольте викласти декілька загальнополітичних міркувань щодо проекту нової Конституції, її значення.

Перше. Під час виборчої кампанії мені часто доводилось наводити формулу, яка в даному випадку відбиває і акумулює зміст проекту нової Конституції України. Вона втілюється у принцип: не людина для держави, а держава для людини. І дійсно, всі розділи проекту спрямовані на визначення ролі держави, яка забезпечує людині її громадянську гідність, умови вільного самовиявлення кожної особистості, пріоритет загальнолюдських цінностей.

Друге. Проект передбачає побудову громадянського суспільства, в якому будуть: створені рівні можливості для вільного розвитку на основі закону різноманітних форм власності, підприємництва, громадсько-політичних організацій; забезпечені умови для духовного відродження народу України, надання соціальних гарантій найменш захищеним верствам населення, допомоги сім'ям, гарантування екологічної безпеки.

Проект виходить із такого уявлення про громадянське суспільство, при якому держава не в змозі виступати експлуататором власного народу, стає під його контроль, буде обслуговувати його потреби, створювати передумови для переходу від безглуздого стану «рівності в бідності» до розумного, природного становища «рівноправ'я в заможності».

Третє. Демократичні засади суспільного життя, що знаходять відображення в проекті Конституції, спираються на продуману систему державної влади, її розподілу на законодавчу, виконавчу і судову, взаємодію цих ланок в єдиному державному механізмі. Цей конституційний механізм спрямований на проведення зваженої внутрішньої і зовнішньої політики, на захист національних інтересів. Цей механізм забезпечує здійснення кваліфікованої законодавчої діяльності, ефективне виконання законів. Він націлений на перетворення нашого зубожілого «суспільства скаржників» в соціум захищених судовою владою незакомплексованих, гордих, достойних, ініціативних людей — справжніх громадян своєї Вітчизни.

Четверте. Важливим є і міжнародний аспект проекту нової Конституції. В ньому Україна постає перед світом дійсно як суверенна, самостійна, демократична і правова держава. Це дає можливість нашій Батьківщині зайняти гідне місце в сім'ї цивілізованих народів, стати повноправним членом світового співтовариства.

П'яте. І, мабуть, головне на даному складному етапі нашого життя. Є відома догма, відомий постулат, на якому довгий час будувалася теорія радянського конституціоналізму. Згідно цього постулату кожна нова Конституція є результатом класової боротьби. Мені до вподоби інша думка. Я щиро бажаю, щоб наша Конституція, Конституція незалежної України, була результатом класового миру, громадської злагоди в Україні. І прошу вас, шановні народні депутати України, приєднатися до цієї думки, до цього побажання.

Кров, що ллється сьогодні в Придністров'ї, на Кавказі і в Азербайджані, мусить зупинити кожного, хто кличе до конфронтації. А якщо цього не здатна усвідомити людина сама, то їй слід допомогти. Хто ж переступає Закон, буде каратись Законом.

Хотілось би, щоб нова Конституція суверенної України об'єднала усіх нас навколо нашої споконвічної мети — побудови демократичної незалежної України в ім'я майбутнього наступних поколінь.

Хочу висловити сподівання, що основні положення запропонованого проекту нової Конституції України вами будуть схвалені. Для цього, я глибоко переконаний, є всі підстави.

Світовому досвіду відомі різні способи прийняття конституцій. Вони приймаються: органами законодавчої влади, спеціально утвореними або обраними конституційними конвентами, асамблеями, установчими зборами, а також в порядку референдуму.

Думаю, що нинішній склад Верховної Ради зробить свій позитивний і конструктивний вклад в процес розробки і прийняття Конституції незалежної України на благо тих, хто обрав наш депутатський корпус, на благо народу, який скаже вирішальне слово при затвердженні головного Закону Української держави.

Дякую за увагу.

Особиста думка депутата

ХТО І ЧОМУ ШТУРМУВАВ ЛАВРУ?

Під час татаро-монгольської навали дзвони монастирів били на сполох, попереджаючи людей про небезпеку. І ось сім століть потому в столиці незалежної України Києві, матері міст руських, знову б'ють на сполох дзвони Лаври.

Знову орда, тільки своя, доморощена, але теж агресивна, хоче перетворити нас у покірних виконавців волі. Вона напала на найбільш мирних громадян України — ченців Києво-Печерської Лаври.

Чи то та подія, про яку треба писати в газеті парламенту? Так. Тільки Верховна Рада України спроможна зупинити коричневу чуму, що, на жаль, знайшла можливість заражати своїм вірусом молоді душі в Україні та в її столиці.

18 червня о 23 годині 45 хвилин мені сповістили, що відбувся напад на Лавру і просили під'їхати. Незважаючи на пізній час, до Лаври звідусіль йшли люди, на її території знаходилися загони «Беркута», багато мирян. Я мав можливість зустрітися з намісником Свято-Успенської Києво-Печерської Лаври архімандритом Пітиримом (в миру Старинським), який розповів про послідовність подій.

Почалося все з телефонного попередження про можливий напад. Це було о 17-й годині. Архімандрит Пітирим зібрав ченців, розповів про попередження, попросив бути уважними, з'єднався з міліцією.

О 21-й годині через стіни, з допомогою драбин та інших підручних засобів, до Лаври вдерлося 80—100 молодих людей, озброєних палицями, відрізками кабелю, ланцюгами, ножами і навіть сокирою. В своєму арсеналі вони мали також хімічні засоби дії, петарди для проникнення через замкнені двері та портативні радіостанції.

З розповідей ченців вимальовується картина спланованої акції, якою керували добре підготовлені люди, котрі розставляли нападників, керували їхніми діями і не дозволяли своїм підлеглим розмовляти з ченцями, коли ті зверталися до них зі словом Божим.

Щоб привернути увагу киян до того, що в Лаврі негаразд, у монастирі вдарили в дзвони, але добре треновані молодики, здерлися на дзвіниці і обрізали мотузки. В подальшому вели себе брутально, ображали ченців, жінок і навіть дітей, а дехто й штовханів добрячих одержав. Яка причина нападу?

Міліція затримала частину нападників. З попереднього опитування випливає, що акція проводилася під керівництвом діяча так званої Української національної самооборони (УНСО) Д. Корчинського. Мета: перешкодити розміщенню у резиденції обраного в Харкові предстоятелем УПЦ митрополита Володимира.

До другої години ночі я був у Лаврі, розмовляв з ченцями, мирянами, працівниками міліції. І зрозумів, що звести все це до рівня міжконфесійної суперечки було б дуже примітивно. Аналізуючи ланцюг подій, що сталися за останній рік лише в Києві, можна зробити висновок: проводиться спланована масштабна політична акція по залякуванню людей. І не помилюся, коли скажу, що йдеться і про залякування суспільства.

Триває репетиція перед генеральними подіями, випробовується сила державних органів — їхня міць, дієвість і рішучість. Громадськість привчають до думки, що такі акції можливі і що є сили, котрі не дадуть скривдити молодиків.

Кваліфікую це як перші прояви фашизму в Україні. Якщо держава і суспільство не знищать це явище в зародку, то метастази так швидко розростатимуться на тілі України, що з часом операція буде вже неможливою.

Я звертаюся до Президента, Верховної Ради, до керівників Служби безпеки, МВС, прокуратури: чи не занадто довго ми бавимося з вогнем? Дивує і позиція наших засобів масової інформації — позиція політичної короткозорості, яка може обернутися великою бідою для народу. Не помічати виразки — ще не означає, що її немає.

Звертаюся до нашої творчої інтелігенції і її представників у Верховній Раді. Невже ж про такі порядки в незалежній Україні ви мріяли? Я впевнений — ні. І тому ми разом повинні всіма законними засобами домагатися недопущення таких явищ на нашій землі. Ви — цвіт нашого суспільства, і суспільство чекає вашого вагомого слова.

Звертаюся до киян і до всіх громадян України. Найбільше я покладаюся на тих, хто вирощує хліб, стоїть біля верстатів, працює в шахтах, виплавляє чавун та крицю, лікує і навчає людей, — дамо рішучу відсіч першим проявам екстремізму. Це нам під силу!

А законодавцям пропоную утворити тимчасову комісію Верховної Ради України для розгляду фактів, подібних нападу на Лавру, і напрацювання відповідних рекомендацій для правоохоронних органів.

Я вважаю, що відповідні структури України, за підтримки народу, рішуче оволодіють ситуацією, і винних у порушенні законів нашої держави буде притягнуто до відповідальності.

Бо, як сказав український поет Дмитро Павличко:

Хто нам вогонь несе під хату,
Той сам загине від вогню.
І ви дасте одвіт за все
Перед судом народним, правим...
Такий молебень ми одправим,
Що вже ніхто вас не спасе.

Валентин ТРИЗНА,
народний депутат України.

P. S. Після тієї ночі перед початком чергового пленарного засідання сесії я попросив у Голови Верховної Ради України Івана Степановича Плюща слова для того, щоб доповісти депутатам про події в Лаврі. Мене в цьому підтримали майже двадцять депутатів. Слово надали після закриття пленарного засідання, але одну третину інформації мені не вдалося донести до відома депутатів, бо Голова вимкнув мікрофон на трибуні, позбавивши можливості до кінця викласти свою тривогу і стурбованість.

Та найбільше вразила реакція частини депутатського корпусу на мій виступ. Вона була більш ніж негативною.

Що це? Політична короткозорість деяких обранців народу, нерозуміння загрози таких явищ для суспільства і держави? Чи ще щось?..

ВІД РЕДАКЦІЇ. Послужний список «подвигів» Української національної самооборони (УНСО) красномовно свідчить, що «вічні революціонери» з Музейного провулку, 8 у Києві так само, як і сумнозвісна «Пам'ять» у Москві, можуть претендувати на звання «коричневих». Ці хлопці до проголошення незалежності України справді робили корисну справу, допомагаючи демократичним силам виборювати волю. Але після 1 грудня 1991 року, коли програму-максимум було досягнуто, і Україна стала державою, замість того, щоб ставати до праці, унсівці почали шукати нових ворогів, узурпувавши право вирішувати, хто до таких належить. Використовуючи ситуацію, за якої правоохоронні органи дивляться на діяльність організацій, подібних УНСО, м'яко кажучи, крізь пальці, Корчинський та його команда вдаються до дій, які підпадають під відповідні статті Кримінального кодексу. Так було в Криму під час весняного вояжу, у Придністров'ї, де бійці УНСО брали участь в бойових діях, так сталося і під час подій, про які пише народний депутат України В. Тризна.

Вирішувати, хто стане господарем Києво-Печерської Лаври, в Україні є кому й без УНСО. Лавра була і буде серцем українського православ'я. Але це досягається не палицями, ланцюгами, ножами і войовничим верещанням бійців УНСО, а рішеннями церковної і державної влади України. Без помічників на кшталт УНСО, до якої давно пора завітати представникам прокуратури.

АРМІЯ УКРАЇНИ ВИКОНАЄ СВОЇ ЗАВДАННЯ

Прес-конференції

Саме так заявив українським та закордонним журналістам міністр оборони України К. Морозов на своїй прес-конференції, що відбулася в Києві 30 червня цього року. І, відповідаючи на численні запитання, пояснив свою думку детальніше. По-перше, в українських ЗС нема поки що серйозних проблем з весняним призовом: на 6 годин ранку останнього дня червня кількість юнаків, що з'явилися на призовні пункти, складала в середньому по республіці 79,8 відсотка. З областей за цим показником першість тримають Львівщина (98,5 відсотка), Київщина (98 відсотків), Чернігівщина (97,8 відсотка). Пасуть задніх Луганщина (56 відсотків, місто Київ (57 відсотків) і Дніпропетровщина (63,5 відсотка). Дехто з журналістів побачив у цьому небажання російськомовного населення служити в українській армії. К. Морозов відповів, що проблема скоріше полягає в незадовільній роботі відповідних служб, ніж у міжнаціональних відносин, і підкріпив свою думку прикладом: традиційні російськомовні регіони, Республіка Крим, Одещина і Донеччина виконали «план» щодо призовників відповідно на 81, 91 і 85 відсотків.

По-друге, зі слів міністра стало відомо, що існує програма перепрофілювання підприємств республіканської «оборонки» на повний замкнутий цикл виготовлення в Україні свого озброєння, стрілецького також. Поки що ж питання комплектування ЗС України вирішується згідно з угодами з Росією та іншими республіками СНД.

По-третє, нормально триває процес військової підготовки особового складу. І якщо в армії ще не подолано остаточно вади Радянської Армії («дідівщина», інші нестатутні стосунки тощо), сказав К. Морозов, то з усіх інших показників армія є повністю боєздатною. На запитання «Що буде, коли повітряний простір України в зоні придністровського конфлікту порушать бойові літаки Молдови?» міністр відповів: «Вступлять у дію сили протиповітряної оборони». І додав, що стався тільки один такий інцидент: 25 червня на територію України залетів невеликий румунський літак, що обходив грозу. ППО України не втручалася, все владнали мирно.

І взагалі на цій зустрічі К. Морозов проявив себе як прихильник оборонної доктрини України, яку ВР республіки сформулювала як оборонну достатність. Стосується це і стратегічних ядерних ракет, які республіка скорочуватиме у відповідності з підписаною Лісабонською угодою, і звичайних озброєнь у Європі, які Україна, ратифікувавши в парламенті відповідний договір, скоротить протягом 40 тижнів згідно з графіком. Щодо вивезеної в Росію тактичної ядерної зброї міністр оборони заявив: жодного порушника процесу розукомплектування і знищення ракет поки що не виявлено.

Без спеціального рішення ВР Міністерство оборони не збирається посилати й контингенти військ у зону конфлікту в Молдові. «Це може статися, бо Україна — член ООН, але тільки після припинення вогню в зоні конфлікту і на запрошення ворогуючих сторін. Так питання сьогодні не стоїть», — сказав К. Морозов. З його слів стало також відомо, що Україна не збирається ворогувати й з Росією, навіть із проблеми Чорноморського флоту. Його долю мають вирішити політики, домовившись, що з кораблів відійде якій країні, яким буде порядок утримання російських бойових кораблів в українських базах і за чий кошт це відбуватиметься. «У Дагомисі з Росією домовлено: Україна матиме свій Чорноморський флот», — запевнив К. Морозов.

Розповів він також і про порядок повернення військовослужбовців — громадян України — на Батьківщину. Цей процес триває безупинно. І зокрема із Закавказького ВО вже повернуто переважну частину рядового особового складу, окрім тих, кому дослужити залишилося зовсім недовго. Офіцерів же літаками звозять до двох-трьох пунктів, і з ними працює своєрідна атестаційна комісія МО України, яка відбирає офіцерів для служби в республіці за головними критеріями: фаховим рівнем і бажанням служити. «Таким чином діятимемо і діємо і в інших республіках. Зокрема, в Дагомисі підписано відповідну угоду з Росією: вона, як і Україна, не чинитиме перепон. Можу запевнити: всі офіцери — громадяни України — повернуться додому», — додав міністр.

Існує свій порядок і щодо курсантів, які закінчили військові вузи в Росії чи деінде: МО України присвоює їм військове звання, а МО відповідної республіки командирує молодих офіцерів в Україну. Те ж саме відбувається й з офіцерами, громадянами інших республік, які закінчили військові училища в Україні. Проблему ж надлишку військових зузів у республіці буде вирішено через їхнє скорочення і об'єднання, а також створення Академії ЗС України.

К. Морозов є прихильником і безконфліктних відносин армії з екологією. Зокрема, дізнавшись про долю парку в Білій Церкві, знищеного стратегічним авіаційним сусідою з Узина, він відразу віддав розпорядження терміново розібратися й усунути причини екологічної катастрофи. А отже, є надія, що наша армія не тільки захистить землю України під час небезпеки, а й не руйнуватиме її в період миру. А він, сподіваємося, триватиме завжди.

Володимир СКАЧКО, спеціальний кореспондент «Голосу України».

Не питай у держави здоров'я, якщо його не захищає закон

Проект закону «Про охорону здоров'я населення» було надруковано в «Голосі України» 9 червня. А тепер з цього приводу надаємо слово голові Комісії Верховної Ради з питань здоров'я людини Павлові ВІЦЯКУ.

Хто ж не знає, що здоров'я є тим фундаментом, на якому грунтується добробут людини? Те саме можна сказати про державу в цілому. Тому Закон «Про охорону здоров'я населення» не поставиш до ряду просто важливих — він базовий. Комісія надавала великого значення роботі над проектом. Депутати працювали у тісному контакті з фахівцями Міністерства охорони здоров'я. Декілька варіантів законопроекту було розглянуто на засіданнях Комісії і передано для обговорення в медичні колективи. Нарешті проект прийнято Верховною Радою у першому читанні, опубліковано, він обговорюється у суспільстві. Комісія одержує відгуки: фахівці зазначають недосконалість законопроекту, пропонують свої варіанти змін, доповнень, уточнень окремих його статей. На мою думку, ситуація визріла для того, щоб обмінятися думками.

Закон «Про охорону здоров'я населення» покликаний радикально змінити ситуацію в охороні здоров'я, забезпечити реалізацію проголошеного права громадян України на кваліфіковану медичну допомогу. Однак саме цій меті представлений проект і не відповідає, бо не передбачає невідкладного поліпшення якості медичного обслуговування; не містить механізму переходу системи охорони здоров'я в умови ринку; не знімає напруженості, зумовленої соціальною незахищеністю медпрацівників... Ці «не» можна називати й називати, та не забиратиму в читача час, бо з листів, які надходять до Комісії, видно, що недоліки проекту він і сам бачить. Питається: чому Комісія погодилася на подання недосконалого проекту до Верховної Ради? По-перше, тому, що в цілому він прийнятний як основа для напрацювання потрібного закону. По-друге, за існуючого порядку розробки законів ми і не могли добитися досконалішого документа. На мою думку, Кабінет Міністрів, галузеві міністерства й відомства, причетні до законотворчості, досі не відчули своєї відповідальності за документи, які мають регламентувати життя незалежної держави. Президія неодноразово звертала на це увагу уряду, але стан справ залишається незмінним. Вочевидь, Верховній Раді слід переглянути практику законотворчої роботи, взявши під свій безпосередній контроль весь процес напрацювання законів. Інакше нам не вибратися з «мертвої» хвилі, яка «загойдує» один законопроект за одним.

Так сталося й з нашим: раз у раз у Комісію подавали документ, раз у раз навколо цього розгорялися дебати, раз у раз він повертався на доробку, щоб з часом з'явитися в Комісії знову в незадовільному стані. Нарешті ми зрозуміли: далі можна просунутися, лише вийшовши на іншу орбіту обговорення. Яким же хочеться бачити майбутній закон? Передусім таким, який підтверджував би: охорона здоров'я — справа загальнодержавна. Він має визначати відповідальність органів державної влади, галузевих міністерств і відомств, господарських керівників за збереження здоров'я людей шляхом забезпечення здорових умов проживання, роботи, навчання, відпочинку. Він має розв'язати фінансові вузли, які нині душать ініціативу. Він має захистити медичного працівника. Ми вже маємо деякі розробки. Прискорити ж опрацювання проекту можна, якщо до роботи підключиться якомога більше фахівців. Йдеться про здоров'я, яке є основою добробуту держави.

Коли сьогодні ми називаємо страшні цифри нашої відсталості у сфері охорони здоров'я (за даними ВООЗ, із 60 розвинутих країн світу посідаємо 54-те місце за тривалістю життя чоловіків і 47-ме — жінок, маємо дитячу смертність на рівні Зімбабве), то повинні розуміти: ті цифри віддзеркалюють лицемірство застійних часів, коли гасло «Здоров'ю народу — першочергову увагу!» важило рівно стільки, скільки важив папір, на якому воно було написане. Не для того добивалися ми незалежності, щоб жити за старими принципами. Тож я закликаю всіх, хто відчуває в собі сили, попрацювати на майбутнє України, відгукнутися. Пропозиції щодо вдосконалення закону можна надсилати як до Комісії, так і до редакції газети «Голос України».

Спорт

«Штучне дихання» для «Сокола»

Сезон починається влітку

Кожного року першого липня хокеїсти київського «Сокола» після традиційної червневої відпустки виходили на перше льодове тренування в своєму Палаці на вулиці Мельникова. Цього разу хокеїсти пробігли крос і побували в сауні.

— А де ж лід? — запитав одного з тренерів київського клубу Василя Фадєєва.

— Дорогий він тепер, — почув у відповідь. — Жарти-жартами, але нам, скажімо, в день для тренувальної роботи треба три-чотири години. Решту часу лід простоюватиме. Це не влаштовує дирекцію Палацу. І її зрозуміти можна, бо ціни на енергію зросли божевільно. Наша школа теж коштів не має. Можливо, допоможе новий спонсор команди—концерн нетрадиційної медицини «Ескулап». Він зробив нашому клубові «штучне дихання», коли здавалося над нами нависла фінансова катастрофа.

— Гаразд, Василю Митрофановичу, тепер про основне: прихильникам команди кортить дізнатися, які ж зміни сталися в складі!

— Спершу про втрати. До США і Канади вирушили шукати ліпшої долі Алексеєв, Сидоров, Кузьминський і воротар Ткаченко. Гратиме в Тольятті Свиницький. Перед відпусткою тренувався з нами харківський голкіпер В'юхін. Але тепер до Києва він не приїхав. Кажуть, що бачили його в московському «Динамо». Стара історія. Є й чимале поповнення. Повернувся з ЦСКА і прийняв військову присягу на вірність Україні захисник, олімпійський чемпіон Житник. Олексій не захотів служити в російській армії. Повернувся з харківського «Динамо» й досвідчений форвард Аліпов. З цього клубу до нас прийшли цікаві гравці, кандидати до національної збірної України Бущан, Буценко, Васильєв, Халієв, Козирєв, Сливченко.

— Які ж ваші підготовчі плани?

— До тринадцятого липня тренуватимемося на землі в Києві. Потім проведемо двотижневий збір на нашій базі в Пущі-Водиці.

— А турніри в Києві які-небудь проводитимуться?

— Гадаю, що ні. Фінський «Ільвес» побоюється їхати на Україну. Мовляв, лякає його близькість Придністров'я. У братіславського «Слована» фінансові проблеми.

— Є ще й серпень...

— Можливо, хтось нас покличе на якийсь турнір. Анатолій Богданов, який працює в фінському Тампере, повідомив, що, можливо, на турнір в це місто запросять збірну України. А наш клуб — базовий колектив національної команди. Отож, не виключено, що побуваємо в Суомі. До речі, у вересні пройде кваліфікаційний турнір збірних Білорусі, Казахстану та України за право виступати в чемпіонаті світу по групі С. Путівки на цей турнір дістануться двом командам.

...До слів В. Фадєєва додам, що 4 вересня стартуватиме розиграш «Кубка ліги», організований замість чемпіонату СНД Міжнаціональною Хокейною Лігою. Суперники «Сокола» відомі — мінчани, ризькани, петербуржці, череповчани, саратовці. А от календар, як і багато чого іншого, поки ще не відомий...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Придністров'я: коли стріляють брати...

Ці фотографії з війни, де стріляють один в одного ті, хто ще зовсім недавно звалися братами. З придністровських міст Григоріополя і Дубоссар.

Таке приходить у сни моторошними видіннями. І сни змішуються з дійсністю...

...Зрешечений кулями дитсадок. Зруйноване житло господарів-пенсіонерів, яких на шматки розірвав реактивний снаряд. Мертва мати, яку зґвалтували і забили разом з тринадцятирічною і дев'ятирічною дочками в підвалі власної домівки. І цей маленький хлопчик з дитбудинку, який з перших кроків по землі зазирнув у смерть і до лікарні потрапив разом з пораненими виховательками. Як їм зробити з вихованця маленького Принца? Яким він піде в життя, коли виживе?..

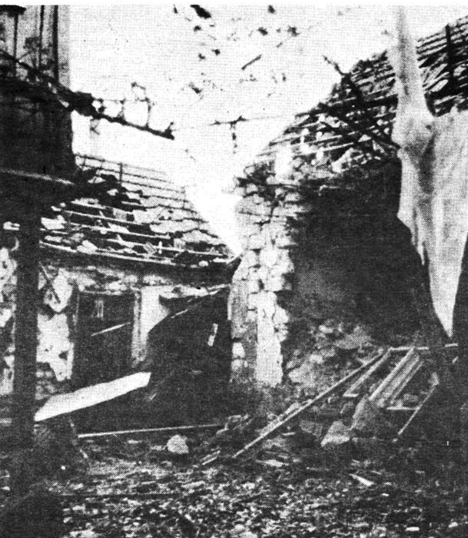
У війнах, де стріляють колишні брати, не буває переможців і переможених, винних і невинних. Є тільки жертви. І ті, хто загинув, і ті, хто залишився жити з кривавою бацилою війни в сумлінні, коли приходить усвідомлення того, що жодна ідея не варта невинної смерті ближнього свого.

Тож дивіться на ці фото, люди, і зупиніться.

І хай буде мир. На цій землі нам жити разом. Іншої просто нема.

Володимир СКАЧКО.

Фото Петра ЗАЙНУЛІНА і невідомих авторів.

Експрес-новини

Сенат США проголосував за накладення обмежень на американську допомогу Росії, якщо Москва не продемонструє значний прогрес у виводі своїх військ з Латвії, Литви та Естонії. За цей захід проголосували 92 сенатора, проти — два. Згідно з обмеженнями гуманітарна допомога подаватиметься лише наступного року і за умови, що сенат зможе довести, що вивід військ триває. Допомогу оцінено в 620 мільйонів доларів.

* * *

До столиці Боснії і Герцеговини Сараєво надходять нові вантажі допомоги. Очікується прибуття до столичного аеропорту додаткового контингенту сил ООН у складі тисячі військовослужбовців. Приїзд миротворчих сил з Хорватії до Сараєво затримано через сутички, що тривають.

* * *

Новий федеральний уряд Чехо-Словаччини склав присягу. Основним його завданням є підготувати можливий поділ країни на дві держави. Стаскі, чию кандидатуру висунуто на посаду прем'єр-міністра, заявив, що його кабінет буде тимчасовий, функціонуватиме три місяці. Громадянська демократична партія і Рух за демократичну Словаччину, які утворюють урядову коаліцію, заявили, що в їх розпорядженні є три місяці для пошуку шляхів згоди щодо майбутньої держави та її конституційного устрою. Портфелі в уряді Стаскі розподілено порівну між представниками Чехії і Словаччини.

* * *

Вісім політичних партій Польщі розглянули можливість затвердити уряд Великої коаліції та покласти край політичній кризі в країні. Переговори проводяться за ініціативою «Солідарності». Поки що не ясно, чи підтримають усі вісім партій Павляка на посту прем'єр-міністра. До цього він заявив, що піде у відставку, якщо його програму не затвердять. Неспроможність Павляка створити кабінет спричинила заяву президента Валенси щодо можливого розпуску парламенту і призначення службового кабінету до нових виборів.

«РОБОТИ — НЕПОЧАТИЙ КРАЙ...»

Актуальне інтерв'ю

У Києві перебував голова Товариства Об'єднаних Українців Канади (ТОУК) Юрій Москаль. З ним зустрівся кореспондент «Голосу України».

— Пане Москаль, ваша організація була чи не єдиною з усіх об'єднань українців у діаспорі, яка в минулому підтримувала відносини з офіційними структурами в Україні. Певне, тому націонал-радикали твердять, що ТОУК сповідувало комуністичну ідеологію, і звинувачують товариство у співробітництві з КДБ...

— Чомусь декому хочеться нас затаврувати. Ми ніколи не заявляли, що ТОУК — комуністична організація. Хоча серед нас були люди з лівими поглядами і, напевне, й ті, що співробітничали з КДБ чи НКВД. Але на своєму 38 з'їзді ТОУК засудило тут так звану негативну спадщину і категорично її відкинуло. З усією рішучістю треба заявити, що деякі принципи, які вчора відстоювали, здавалися нам щирою правдою. Але нині ми вважаємо, що це була облуда. Дехто каже, що ми маємо щоразу каятися. Але кому від цього стане краще? Та й якщо повернутися до історичної правди, то мало чи не в кожної організації були свої огріхи...

Різко засудивши негативну спадщину, ми не можемо забувати того, чим дорожимо. Адже ТОУК завжди було з Україною. ще з 20-х років підтримувало з нею контакти. Для діячів культури, мистецтва України наша організація була чи не єдиним містечком, який давав змогу спілкуватись із земляками в Канаді. Так, наприклад, у 1946 році до нас приїжджали Андрій Малишко, Єлизавета Чавдар, Семен Стефаник.

— Довгий час ТОУК неоднозначно сприймало українські символи — синьо-жовтий прапор і тризуб. Чи змінилися нині ваші погляди на це?

— Колись нас виховували у ворожому дусі до цих символів. Але нині треба визнати, що вони є законними прапором і гербом незалежної України. Тому тут ніяких питань виникати не може. Однак треба сказати, що в організації є певні особи, які не хочуть сприймати реальність.

— Як планується розгортати подальшу роботу товариства? Які основні завдання стоять перед ним?

— Я думаю, що надалі ми співпрацюватимемо з Конгресом українців Канади та іншими українськими об'єднаннями, аби спільними зусиллями допомагати розбудові державності України.

Нещодавно я повернувся з поїздки по західній Канаді. Там відбулися два провінційних з'їзди ТОУК. Після зустрічей з людьми я ще раз впевнився, що в організації є майбутнє. Основну увагу зосередимо на культурній і освітній роботі. Готуємо нині видання історії ТОУК. Може, в наступному році воно побачить світ. Там історія не буде прикрашеною. Бо нині ми не приховуємо сторінок, де є згадка про те, що в минулі роки нашим керівникам давали вказівки з компартії Канади. Окрім того, плануємо подавати якомога ширшу інформацію про справи в Україні до канадської громадськості.

Також щороку ми проводимо традиційний мистецький фестиваль у Реджайні. Це потребує немало сил. Отож, роботи — непочатий край.

— Яким буде співробітництво товариства з Україною?

— Розвиватимемо контакти в галузях культури, освіти. Ми зібрали 100 тисяч доларів для допомоги у ліквідації наслідків Чорнобильської трагедії. На ці гроші закуповуватимемо медикаменти та медичне обладнання. Нині я привіз книги та матеріали для Бібліотеки української діаспори в Києві. Водночас як президент «Української книги» планую налагоджувати взаємини з партнерами безпосередньо в Україні. Бо колись, як відомо, все робилося через Москву, і гроші майже всі йшли теж туди.

Хочемо допомагати батьківщині і в становленні консульського відділу в Торонто. Для цього пропонуємо повністю обладнане приміщення нашої організації. Отож чим зможемо — допомагатимемо.

— Дякую за розмову.

Інтерв'ю провів Тарас ПЕТРІВ.

Фотофакт

Якість завжди в ціні. І нині потреби в ній не менші, ніж у минулому, як скажімо, в часи IX п'ятирічки, прозваної п'ятирічкою ефективності і якості. А тепер, можливо, ще й більше, бо щоб замінити річ, що вийшла з ладу, потрібно багато грошей і часу.

НА ЗНІМКУ: два покоління ткаль Ошського шовкового комбінату, що в Киргизстані. Старшому довелося гнати плани й вали, рятуючи виробничі показники і отримуючи в нагороду символічний п'ятикутник. Молодшому цим знаком низькоякісну продукцію вже не виправдати, треба вчитися працювати за світовими стандартами. Але останньому легше, вчитися — не перевчатися.

Фото Олексія КОЛОСОВА.

Контакти і контракти

ДО ПІВДЕННИХ МОРІВ

Про створення спільного консорціуму офіційно оголосили Республіка Казахстан і Султанат Оман. Консорціум буде займатися проектуванням, фінансуванням, будівництвом та експлуатацією нафтопроводу від Тенгізького родовища до нафтових терміналів у зарубіжних глибоководних портах (зараз розглядаються кілька варіантів — у Перській затоці, Чорному або Середземному морях).

Держави, територіями яких, можливо, проляже нафтопровід: Азербайджан, Грузія, Росія, Туркменистан, Іран та Туреччина.

Згідно з досягнутою домовленістю казахстанському й оманському урядам належатиме по 50 відсотків від власності консорціуму. Але це співвідношення зміниться в разі вступу до нього нових членів. Вартість проекту за одними повідомленнями становитиме 700 мільйонів, за іншими — близько 1,6 мільярда доларів. Будівництво має бути закінчене за три роки. Казахстан, як завжди, планує розрахуватися власною нафтою. Спеціалісти вважають, що створення консорціуму свідчить про зміцнення зв'язків між Казахстаном і Оманом. Виграшність цієї операції ще й у тому, що султанат розташований на Аравійському півострові і є значним постачальником нафти.

Тетяна КОСТІНА.

Алма-Ата.

ДРУЖИТИМЕМО ПОСОЛЬСТВАМИ!

Подробиці

У Душанбе побувала з робочим візитом делегація Міністерства закордонних справ Росії.

У ході зустрічей обговорювалися питання подальшого розвитку двосторонніх зв'язків і насамперед — їхня юридична основа. Слід відзначити, що договору про основи взаємовідносин між двома державами поки що немає. Тому сторони визнали підготовку такого документа найважливішим завданням на найближчий час. Мабуть, уже скоро відбудеться обмін посольствами.

Окремою темою переговорів стало становище так званого російськомовного населення в цій середньоазіатській державі. Масовий його відплив з республіки породжує проблеми як для Росії, так і для Таджикистану. Визнано доцільним виробити спеціальну угоду, що визначає правовий статус російськомовних громадян.

У момент, коли обговорювалося це питання, на вантажному подвір'ї залізничної станції таджикистанської столиці юрмилися російськомовні душанбинці, що напосідали на тамтешніх працівників, сподіваючись «вибити» контейнер для відправки в інші країни СНД. Вони вже не дуже й вірять у чиєсь заступництво.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

Кримінальні новини

«ЗАПОРОЖЦІ З-ЗА БУГУ»

Навіть бувалі в бувальцях прикордонники Польщі були здивовані: в автоконтейнері-морозильнику, що перевозив харчові продукти за маршрутом Брест — Познань, вони виявили закутаного в кожух громадянина України Андрія С., який намагався без офіційного запрошення перетнути кордон.

Того ж дня в Тересполі, що на протилежному від Бресту польському боці Бугу, прикордонники затримали два автобуси, які їхали з Стамбулу. Пасажири — 105 громадян Шрі Ланки, 1 пакистанець та 3 турки — мали фальшиві візи. На всі східні прикордонні контрольно-пропускні пункти було розіслано фотокопії підроблених печаток у паспортах.

Майор Р. Грабовський з Головної комендатури прикордонної служби республіки, коментуючи ці факти, заявив, що в травні 16 румунів намагалися нелегально в'їхати до Польщі, сховавшись у залізничному вагоні, в якому перевозили худобу.

Найбільше турбот у нас із громадянами колишнього СРСР. У період з 25 травня по 15 червня 1992 року на східних переходах було затримано 389 мешканців України, Білорусі, Росії та Грузії, в яких вилучили фальшиві запрошення та підроблені путівки «туристів».

За його словами, «в першій половині цього місяця зареєстровано рекордну кількість громадян колишнього Радянського Союзу, які намагалися в'їхати до Польщі з єдиною метою — працевлаштуватися. Йдеться про 2.526 «сусідів» з-за Бугу. Їх ми повернули назад. Здається, йдеться до того, що потік бажаючих виїхати з республік СНД у пошуках роботи в Польщі найближчими місяцями зростатиме».

«Кур'єр польскі» (Польща).

Болгарський калейдоскоп

● Президентові Болгарії Желеву доведеться залишити свою двокімнатну квартиру, оскільки вона підпадає під дію закону про реституцію (повернення майна). Квартиру передадуть колишньому власникові. До розв'язання житлової проблеми Желев із сім'єю тимчасово переїде до президентської резиденції «Бояна».

● Реформа структури болгарської економіки може викинути на вулицю ще 200 тисяч чоловік. Таким чином наприкінці цього року армія безробітних у країні налічуватиме 750 тисяч. А держава обіцяє лише 11 тисяч робочих місць. Такі нерадісні дані повідомило міністерство праці та соціального забезпечення Болгарії.

● Кілька депутатів від Союзу демократичних сил звернулися до Президента й спікера парламенту Болгарії з проханням відмінити мораторій на смертний вирок, прийнятий майже два роки тому. Своє рішення депутати обгрунтували різким зростанням злочинності у країні.

● Відома болгарська пророчиця Ванга вклала сотні тисяч левів у будівництво церкви в рідному краї. «Я щаслива», — сказала вона в день, коли було закладено перший камінь в фундамент майбутнього храму.

● Деякі політичні сили Румунії, зокрема ультраправе монархічне об'єднання «Демократична конвенція», заявляють про територіальні претензії до окремих болгарських земель. Конкретно мова йде про Південну Добруджу та Сілістрійський район. До речі, це ж об'єднання «претендує» й на Північну Буковину, що є нині частиною України.

● Десять тисяч марок — таку допомогу вирішив надати фестивалю болгарської естрадної пісні «Золотий Орфей» Йосип Кобзон. «Щоб фестиваль став таким, яким він був», — заявив відомий і, очевидно, багатий виконавець радянської пісні.

Підготував **Василь ЖУКІВСЬКИЙ.**

А ДЕ Ж НАША ПОЛІТИКА?

На зв'язку — Вашингтон

Які зміни відбудуться в політиці США після відвідин Америки Президентами України, Казахстану й Росії? З таким запитанням я звернувся до американських колег. Відповіді були різні. Бжезінський і Кіссінджер дещо занепокоєні однозначним успіхом Президента Росії. Йому вдалося своєрідною мішаниною «стилів Бориса Годунова і Стеньки Разіна» здобути симпатії більшості сенаторів і конгресменів. Ладен підтримувати в даний момент лідера Росії і Президент Буш, занедбуючи при цьому і Казахстан, і Україну, не кажучи вже про партнерство з Балтійськими державами, які колись були козирем глави Білого дому, себто президентської влади, і Капітолію.

Загадка успіху Єльцина — подвійного типу. По-перше, це ефект оприлюднення справ американських полонених, які перебували в таборах колишнього Радянського Союзу, і радикальне рішення у сфері ядерного роззброєння. По-друге, це надзвичайно вдалий виступ російського лідера перед Конгресом, його темперамент і словесна аргументація. Це було щось на кшталт виступу екстрасенса перед публікою, яка вперше в житті побачила такого сибіряка. Буш його назвав новим Петром Великим, і Єльцин того не заперечив. У будь-якому разі під сучасну пору лідер Росії випередив усіх інших посткомуністичних керівників держав СНД. Він може також розраховувати на підтримку Сполучених Штатів на Мюнхенській конференції «великої сімки», яка відбудеться 7 липня, на нараді про допомогу для східноєвропейських і середньоазіатських країн. Зі Сходу запрошений тільки Борис Єльцин.

Але було б перебільшенням, коли б хтось вважав, що все так пішло, як того хотіла російська делегація. Єльцину і його команді не вдалося одержати від Буша конкретної відповіді на те, коли попливе до Москви потік доларів. Не дали жодної конкретної відповіді про розміри інвестицій для Росії і американські банкіри і власники великих корпорацій. Найважливіше, на мою думку, те, що серед політиків і в засобах масової інформації панує пророцький дух. А це не тільки заслуга особисто Єльцина, це передовсім уміла підготовка атмосфери дипломатичною трійкою: міністром закордонних справ Козиревим, дуже здібним послом Росії у Вашингтоні Лукіним, врешті, американським послом у Москві Страусом, або, як його у Білому домі і конгресі називають, «Бобом». Це наймогутніший посол у сучасній американській дипломатії. Багатий і тому незалежний від державної зарплати, зрештою, дуже мізерної для пересічного американського посла, пов'язаний з великими концернами і банками та заприязнений майже з усіма лідерами обох політичних партій, Страус робить для Росії більше, ніж Президент Буш.

Наші прихильники або ті, котрі ставляться до російської політики дуже обережно, невдоволені пасивністю української дипломатії, відсутністю у неї цікавих концепцій, творчих пошуків у розв'язанні сучасних проблем. Професор Бжезінський закидає українській політиці, що вона застрягла у справах Чорноморського флоту і Криму та дає ізолювати себе від інших світових і європейських проблем. Генрі Кіссінджер також не бачить цікавих і актуальних думок та планів Києва. Чому, наприклад, Україна не ставить більш енергійно справу поділу майна колишнього Союзу? Чому не творить альянсів з іншими зацікавленими державами СНД? Чому, врешті, не пропонує перебудувати структуру СНД, щоб її потім використати для оборони своїх справедливих інтересів? Або чому не створює практики арбітражного суду для розгляду територіальних та інших конфліктів? Україна, на думку моїх американських колег, майже в усіх справах реагує на щось, або на когось, а не змушує інших займатися українськими проектами і концепціями.

Богдан ОСАДЧУК,
дипломатичний оглядач «Голосу України».

Вашингтон.

РАЙ В ОКРЕМО ВЗЯТОМУ СЕЛІ

Слава ООН!

Майже єдиним товаром, який вдавалося придбати у Ан-Накурі десять років тому, була риба. Нині в цьому портовому маленькому селі на Півдні Лівану пропонують на продаж все, починаючи з техаських чобіт і закінчуючи японською апаратурою. Тисячі заповзятливих ліванських торгівців перетворили колись просте село на комерційний центр, що процвітає, у якому близько 200 магазинів і ресторанів. Вся справа в тому, що ООН вибрала Ан-Накур для розміщення штаб-квартири своїх тимчасових сил у Лівані (ТСООНЛ).

Військовослужбовців зі Швеції, Франції, Фінляндії, Ірландії, Норвегії, Непалу, Нігерії, Гани й Фіджі було розміщено в цьому районі після ізраїльського вторгнення у Південний Ліван у 1978 році. Мандат цих сил чисельністю в 5400 чоловік полягав у тому, щоб контролювати вивід ізраїльських військ з Лівану.

Персонал ТСООНЛ, коли він не перебуває при виконанні службових обов'язків, майже не має ніяких справ, окрім відвідування магазинів, розташованих вздовж курної головної вулиці. Один шведський сержант сказав: «Тут майже нічого робити. Відвідування магазинів — єдина розвага». За його словами, деякі товари у крамницях Ан-Накура неможливо придбати на решті території Лівану. Електронну апаратуру доставляють сюди з Ізраїлю контрабандним шляхом чи ввозять спочатку у буферну зону, де її обкладають мінімальним податком. Тут надмір спиртних напоїв, які не так-то легко роздобути у багатьох селах Південного Лівану, де живуть мусульмани-шиїти.

Самі Сасу, 25-річний власник підприємства «Хардрок-2», продає сувенірні значки й футболки з емблемами ТСООНЛ. «Ось ця користується найбільшою популярністю», — каже він, показуючи футболку фірми «Гарфілд» із зображенням котів у голубих беретах ООН.

«Великою популярністю серед фіннів користується пиво ізраїльського виробництва», — зізнається один із власників ресторанів. Місцеві торгівці, як відомо, порушують закони Лівану, пропонуючи ізраїльське продовольство і напої. А ресторанів тут безліч. Після багаторічних контактів з тисячами миротворців багато місцевих офіціанток спроможні приймати замовлення різними мовами — англійською, французькою і навіть шведською чи фінською.

Власник ресторану Абу Юссеф зазначає, що він виключно радий присутності тут ТСООНЛ: «Це заробітки й комерція, а отже процвітання для збіднілого району».

Агентство Рейтер (Великобританія).

Отакої!

ПІДВЕЛИ ВИРАЗИ ОБЛИЧ

Якщо у людини все має бути прекрасним: і душа, і тіло — то у гвардійця тим паче. Цього принципу вирішили дотримуватися в Киргизстані під час формування Національної гвардії республіки. Відбір новобранців проводять досвідчені спеціалісти. Вони особисто відповідають за фізичне здоров'я, інтелектуальний рівень і моральне обличчя тих, кого визнали годними до військової служби. Та не обійшлося без казусів. Нещодавно цілу групу потенційних гвардійців з півдня республіки «купець» Національної гвардії забракував через, як було сказано, «неестетичні вирази облич кандидатів». Пошук потрібних виразів облич триває в інших областях Киргизстану.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Бішкек.

Бізнес-контакт

БУЛО Б ЩО ПАКУВАТИ!

Дюссельдорфське товариство з організації ярмарків «Новеа», котре є одним з найбільших у Німеччині, допоможе Україні у проведенні найбільшого за всю історію країни промислового ярмарку в Києві. Про це повідомив представник «Новеа». Йдеться про проведення 1—5 вересня в столиці України ярмарку, де близько 190 провідних фірм та концернів з 15 країн світу ознайомлять з новинками обладнання та техніки виробництва, переробки й упаковки продуктів харчування. Найбільшим експонентом буде Німеччина. Про готовність взяти участь у ярмарку заявило вже близько 130 фірм.

Сергій СОСНОВСЬКИЙ.

У парламентах світу

За вимогою колишнього депутата

Після поразки на президентських виборах в Азербайджані лідер партії національної незалежності Етибар Мамедов оголосив про те, що йде в опозицію. При цьому він звинуватив своїх колишніх соратників у Народному фронті спочатку в необільшовизмі та угодовстві з номенклатурою, а потім у вузькогрупових інтересах.

Враховуючи, що популістські виступи Мамедова приносять чимало дивідендів і що республіка перебуває у глибокій кризі, з якої вийти не так легко, опозиція має непогані козирі. Певна річ, вона всіма засобами намагатиметься укріпити свої позиції.

Тим часом Мамедов, зважаючи на те, що ще весною склав свої депутатські повноваження, почав активно включатися в парламентські дебати. И перше, що він зажадав від Міллі Меджлісу — гарантувати безпеку лідерів політичних партій республіки. Мамедов повідомив, що міністр внутрішніх справ Азербайджану нібито готує на нього замах. «Якщо парламент не гарантує мені безпеки, — заявив лідер партії національної незалежності, — я змушений буду створити свою озброєну групу».

Після тривалих дебатів парламентарії знайшли компромісне рішення: всім політичним партіям в Азербайджані держава надасть приміщення, а їхнім лідерам береться гарантувати повну безпеку. За вимогою колишнього депутата таку поправку було прийнято до Закону Азербайджанської республіки «Про політичні партії».

Ровшан АЛІЄВ.

Баку.

Посміхніться

— Тепер зрозуміло, чому її продали за півціни.

Малюнок з газети «Франс діманш» (Франція).

Андрій БІЛИНСЬКИЙ

Точка зору

ТЕРОРИСТИЧНА ОРГАНІЗАЦІЯ

Сьогодні ОУНівці не заперечують, що ОУН була у 30-х роках терористичною організацією, але не тільки терористичною — кажуть вони. Значить, вони робили ще щось іншого. Що саме? Виховували національну свідомість мас — кажуть вони. Та цим займалися численні легальні громадські організації — «Просвіта», церква. А крім того, терористична організація — **це не тільки виконування терористичних актів, але й підготовка людей до неї. ОУН не хотіла просто національної свідомості**, а свідомості того, що незалежну державу можна здобути **тільки** збройним повстанням проти всіх окупантів під проводом ОУН.

Революційна акція ОУН практично прийняла терористичний характер. Вбивали чужих, але вбивали й своїх. Яких «своїх»? Насамперед ОУН була конспіративною протидержавною організацією. Природно, що польська поліція намагалася мати в ОУН своїх агентів. Про це ОУН знала. Але агентові на лобі не написано, що він агент. Можна було підозрівати. На основі підозри без допитів, доказів і без суду виносили присуд. Потім виявлялось, що підозра не мала підстав. Вбили директора державної української академічної гімназії у Львові, Івана Бабія, заслуженого українського педагога, колишнього старшину УГА, колишнього керівника пласту в гімназії в Бережанах. Цей педагог бачив роботу ОУН серед гімназійної молоді. Піймавши оунівських активістів на гарячім, він справи не віддавав польській поліції, а намагався переконати учнів, що вони, зв'язуючись з ОУН, роблять шкідливу роботу. За це винесено на нього смертний присуд (хто виносив і як?) і 1932 року вбито (хто вбив? Вбивника не знайшли). Сьома «заповідь» «декалогу українського націоналіста» голосила: «Не завагаєшся вчинити і найбільшого злочину, коли цього вимагатиме добро справи». Ці молоді люди вирішували, **чого** вимагає «добро справи».

Це вбивство зустріло рішучий осуд усього українського суспільства, а митрополит Шептицький в зв'язку з вбивством Бабія видав «пастирський лист», в якому засудив тих провідників українських терористів, які, перебуваючи безпечно за кордоном, вживають наших дітей до вбивання власних батьків. Цей пастирський лист був передрукований усією українською пресою. Шептицький не знав, що присуд виносили самі гімназисти, а не провід ОУН за кордоном. Микола Лебідь був заангажований до терористичних акцій. В листопаді 1932 року (йому було тоді 23 роки) він був співорганізатором нападу на поштовий уряд в Городку Ягайлонськім. Напад був зле зорганізований, наслідком чого два бойовики ОУН загинули в перестрілці з польською поліцією, а двох інших, Біласа і Данилишина, спіймали, відбираючи добуті гроші, причому не без допомоги українського населення. Яка трагедія! Потім суд їх засудив до смерті. Присуд виконано. Процес був гласний. Враження на українське суспільство було потрясаюче!

Провід ОУН постановив притягнути краєвого провідника і Миколу Лебедя до відповідальності. **Краєвого провідника зміщено, на його місце призначено Степана Бандеру**, а щодо Лебедя постановлено дати йому можливість виправдати себе, виконуючи інший терористичний акт. Цим іншим актом було потім вбивство польського міністра Перацького 15 червня 1934 року. Сьогодні ОУН «заднім ходом» видумує різні раціональні мотиви того вбивства. Всі вони не відповідають правді. Рішення виносив не краєвий провід, а провід ОУН за кордоном. Йому йшлося про те, щоб задемонструвати перед світом трагічне становище українців під Польщею. Локальні вбивства нічого не говорили, треба було вбити когось у Варшаві. Випадок хотів, щоб жертвою став Перацький. У варшавському процесі 1935 року Бандера, Лебідь і Карпинець були засуджені до страти.

На процес з'їхалися закордонні журналісти, переконані в тому, що підсудні почнуть говорити про українські кривди і, таким чином, перед судом громадської думки західних держав стоятиме польський уряд. А тим часом звинувачені заявили, що вони знають польську мову, але говоритимуть тільки по-українськи. Це для суду було дуже вигідним: він дозволив говорити тільки тим, хто говорив польською мовою. Про українські кривди взагалі не було мови. Значить, підсудні не розуміли політичного значення процесу.

Відстоюючи свою революційну лінію на збройне повстання проти всіх окупантів, пропаганда ОУН вела сильну кампанію проти легальних партій, зокрема проти українських послів у сеймі, мовляв, це угодовці, опортуністи, мало не зрадники. А ці посли увійшли з урядом в переговори в справі нормалізації польсько-українських відносин і добилися, що смертний присуд проти трьох ОУНівців був замінений на довічне ув'язнення.

Того ж року відбувся великий процес проти всіх членів Краєвої екзекутиви у Львові і тих, які були з нею пов'язані. Таким чином, всі члени екзекутиви наслідком присудів вибули з політичного життя ОУН до останньої війни. Ті, що залишилися на волі, як, наприклад, Лев Ребет, перейняли провід, починаючи втягати до ОУН сельську молодь, намагаючись виховувати її в дусі «декалогу». Перша заповідь «декалогу» гласила: «Здобудеш українську державу або згинеш в боротьбі за неї». Селянський малограмотний юнак розумів це так, що «або я вб'ю ворога, або ворог вб'є мене». **Вбивство було центральним пунктом у вихованні революціонерів.** Вербуючи до ОУН сільську молодь, провідники з екзекутиви одночасно не знали, які завдання давати завербованій масі. Тому сільські хлопці діяли «на власну руку», самотужки.

ІДЕОЛОГІЧНА «ПЕРЕОРІЄНТАЦІЯ»

Конгрес українських націоналістів 1929 року підкреслював необхідність «національної диктатури» (що це означало?) в періоді боротьби за державність. «Щойно після відновлення державності національна диктатура перейде, через участь у владі провідної верстви, до створення законодавчих органів...». Слово «диктатура» серед кадрів ОУН отримало піднесений позитивний зміст.

В той час у зв'язку з економічною кризою у світі ідея демократії переживала кризу. Західна Україна не була тут винятком. Бути антидемократом належало до доброго тону. Знайшовся публіцист, який систематично поборював демократію і лібералізм, протиставляючи їй, як позитив, праві антидемократичні режими — Німеччину, Італію, Іспанію та їхніх вождів. Це був Дмитро Донцов. З ОУН він не мав нічого спільного, але його ідеї у спрощеній формі були сприйняті в ОУН. Не спитавши його, проголосили його ідеологом українського націоналізму, яким він насправді не був.

Безпосередньо перед вибухом другої світової війни **відбувся (наприкінці серпня 1939 р.) в Римі Другий великий збір українських націоналістів, який, між іншим, прийняв устроєві засади для майбутньої Української держави. Там говорилося: «Існування політичних партій буде заборонено. Єдиною формою політичної організації** населення Держави (вживання великих літер відповідало плакатним методам ОУНівської пропаганди) буде ОУН — як підстава державного ладу й чинник національного виховання та організації суспільного життя». Голова проводу ОУН став називатися «вождем української нації». Є підстави думати, що ОУН розраховувала на те, що в ході розвитку дійде до війни проти СРСР і що утворення незалежної Української держави знайде підтримку з боку тоталітарної Німеччини. На цей момент треба мати політичну організацію, ідеологічно й устроєво співзвучну з нацистською партією.

Після вибуху протирадянської війни легальні українські партії припинили своє існування, звільняючи терен для співзвучної з нацизмом ОУН. В ОУН наступив розкол між «бандерівцями» і «мельниківцями». Почалася міжгрупова «революційна» боротьба, про методи якої соромно згадувати. В квітні 1941 року бандерівці відбули свій II Великий збір ОУН, який мав «коригувати» постанови Збору в Римі. Справа йшла не про роль ОУН в майбутній українській державі, а про особу вождя. В Римі проголошено вождем Андрія Мельника, а бандерівці проголосили вождем Степана Бандеру. Поза тим внесено до устроєвої програми майбутньої української держави важливі додатки, як, наприклад: «планова організація **цілого** господарського і суспільного життя»; «власником усієї землі й вод, підземних і надземних багатств, промислу й шляхів комунікації — є сам український народ і його держава»; «українська земля — **українським** селянам, фабрики й заводи — **українським** робітникам, український хліб — **українському** народові»; «загальне й повне право власності **на продукти своєї праці**, обмежене приватне, кооперативне й спілкове право власності на господарювання землею й верстатами для тих, які в них працюють»; «державна власність важкого промислу і транспорту, вільна торгівля нижчих ступенів».

Такого одержавлення економіки не було ні в Німеччині, ні в Італії. Бандерівці прийняли більшовицьку програму!!! Роль ОУН в державі залишилася незмінною. Проте це був національний більшовизм з гаслом «Україна для українців». До такої програми бандерівці доходили не на основі студій Маркса і Леніна, а внаслідок розмов з українцями з Радянської України.

Незалежно від цього в стадії приготувань до походу на схід за спиною німецької армії їх чільний діяч, Дмитро Мирон під псевдонімом Максим Орлик написав, а ОУН видала великий скрипт «Ідея і меч», в якому автор накреслив принципи ОУНівської ідеології — антидемократичної, антиліберальної, антикомуністичної і волюнтаристської. Познайомившись з нею, радянські українці її повністю відкинули, домагаючись перейти на демократичні позиції. В лютім 1943 відбулася III Конференція ОУН (бандерівців), а в серпні того ж року — III Надзвичайний Великий збір ОУН. Прийнято багато постанов, які потвердили «національно-більшовицьку» програму. Демократичних елементів треба там шукати з лупою. Генеральною ідеєю цих зборищ було твердження, що боротьба ведеться між собою два імперіалізми за панування над Україною: німецький націонал-соціалістичний і російський більшовицький. ОУН бореться проти обох імперіалізмів, бореться не сама, а разом з іншими поневоленими народами, за побудову національних держав.

СТАВЛЕННЯ ДО НІМЕЧЧИНИ

Великий збір ОУН 1941 року прийняв наступну тезу: «ОУН вважає союзниками України всі держави, політичні угруповання та сили, що заінтересовані в розвалі СРСР та в створенні ні від кого незалежної Української Суверенної Соборної Держави. Відношення ОУН до держав та політичних рухів перерішується їхнім протимосковським наставленням, а не більшою чи меншою політичною співзвучністю з українським національним рухом».

В той час німецькі політики не вважали за потрібне визначитись у ставленні до державності України, отже, шлях до співпраці з німцями був відкритий. Вона мала різні форми. Деякі німецькі чинники (наприклад, гестапо, військова розвідка) використовували українських націоналістів для своїх цілей. Гестапо підхопило групу ОУНівців, які вийшли з польських тюрем, і почало їх вишколювати як агентів-провокаторів проти польського підпілля — спершу в Пряшеві, а потім в Закопане. Потім перекидували ці групи до більших польських міст. Один з цих агентів зумів увійти в польське підпілля, видаючи себе за польського патріота. Сьогодні поляки пишуть, що на його сумлінні життя сотки польських патріотів. Його прізвище Василь Куспісь. Сьогодні він ще живе під іншим прізвищем. Українські дослідники того періоду могли б записати його автентичні розповіді.

Іншою поліційною школою була школа в Закопане, якою з українського боку керував Микола Лебідь.

Перед вибухом війни проти СРСР німецькі військові кола зорганізували два «легіони» — «Нахтігаль» і «Роланд». Командиром першого з українського боку був Роман Шухевич. Про цю «співпрацю» треба сказати кілька слів. ОУН була свідома того, що для своєї революції вона не має відповідних кадрів і зброї. Треба було скористатись кожною нагодою, щоб цей стан змінити. Коли німецькі мілітарні кола зробили пропозицію, то вона з боку бандерівської ОУН була негайно підтримана, звичайно, не з думкою допомагати німцям чи з ними співпрацювати, а щоб «поставити» початок українській армії.

На проголошенні «держави» в запіллі німецької армії ми не зупиняємося, оскільки це був прояв політичного дилетантизму. Це було зроблено з «вірою» в те, що німці захочуть на тій платформі з ОУН співпрацювати. А німці відповіли почесним арештом Бандери, Стецька та Ільницького. Роман Шухевич намагався втримати легіон «Нахтігаль» в тому переконанні, що німці ще змінять свою політику. Аж коли німці задумали перекинути легіон з Білорусії, де він мав поборювати радянських партизанів, десь до Югославії, він побачив, що дальше

втримувати цей
глузду. Легіон
кількі дезертир
війни карається
легіонерів не бу
ходу, як залиші
Це було в січн
А в лютому:

«Провід ОУН
ференції в лют
зважив стан вн
та сил ворога, р
нішні політичні
ствердив, що на
ливі обставини
вої дії. Після
ні Полісся і Во
ли перші збройн
раїнської Повст
(УПА). З того
українського на
лісся і Волині
українська вій
УПА, крім зав
рони, прийняла
завдання кадро
майбутньої Укр
мії».

ОБЕРЕЖ
ПОСТАН

Після ви
року ОУН опи
між Німеччино
кількі СРСР
ником» Німеч
жодних пере
тичної дія
пробували
чини своїх кур
дови своєї орга
ки НКВС їх пе
реорієнтовува
зад. Це була гр
З вибухом вій
тих передумо
ло. Бандерівці
но. Серед них
мали журналі
ті. Вони не пе
сах, а на зви
рах, наприкла
Вони у вузько
тували програ
записували на
ти різних по
скликали Вел
ці постан
тачі не мак
великих збора
сотки підпільн
їх було 30. т
то. На самих
часу для дис
мали, що жур
ли. А мова пі
же сильна: «
проти двох і
т. д. Всі ці
лися і були
дані. Хто їх
то може дум
ОУН принайм
силі двох і
ворогів. **А на**
тільки плакат
виписування
грам для **ма**
тійної держа
тними для ці
кликає засте
коли вони п
цю державу
«визвольно-р
ротьбою», «
станням прот
тів», то цей,
читає, може с
це були спра
часом все ц
Вся ця рево
на сила — ц

За даними
УПА, Микол
року в ряда
більше 40 ти
ніше УПА р
ликих розмі
шим питання
ремих аналі
рівців прого

(Закінчення. Початок у № 122).

заповідь
а: «Здо
державу
ютьбі за
рограмот-
це так,
юга, або
Вбивство
ункотом у
ціонерів.
сільську
в екзеку-
али, які
рбований
хлопці
уку». са-

НА
АЦІЯ»

льких на-
юку під-
ість «на-
ри» (що
ріоді бо-

існування, звільняючи терен для співзвучної з нацизмом ОУН. В ОУН наступив розкол між «бандерівців» і «мельниківців». Почалася міжгрупова «революційна» боротьба, про методи якої соромно згадувати. В квітні 1941 року бандерівці відбули свій II Великий збір ОУН, який мав «коригувати» постанови Збору в Римі. Справа йшла не про роль ОУН в майбутній українській державі, а про особу вождя. В Римі проголошено вождем Андрія Мельника, а бандерівці проголосили вождем Степана Бандеру. Поза тим внесено до устроєвої програми майбутньої української держави важливі додатки, як, наприклад: «планова організація **цілого** господарського і суспільного життя»; «**власником** усієї землі й вод, підземних і надземних багатств, промислу й

СТАВЛЕННЯ ДО НІМЕЧЧИНИ

Великий збір ОУН 1941 року прийняв наступну тезу: «ОУН вважає союзниками України всі держави, політичні угруповання та сили, що заінтересовані в розвалі СРСР та в створенні ні від кого незалежної Української Суверенної Соборної Держави. Відношення ОУН до держав та політичних рухів перерішується їхнім протимосковським наставленням, а не більшою чи меншою політичною співзвучністю з українським національним рухом».

В той час німецькі політики не вважали за потрібне визначитись у ставленні до державності України, отже, шлях до співпраці з німцями був відкритий. Вона мала різні форми. Деякі німецькі чин-

втримувати цей легіон немає глузду. Легіон розбігся. Оскільки дезертирство в часи війни карається смертю, для легіонерів не було іншого виходу, як залишитися в лісах. Це було в січні 1943 року. А в лютому:

«Провід ОУН на III Конференції в лютому 1943 р. зважив стан внутрішніх сил та сил ворога, розглянув зовнішні політичні обставини і ствердив, що настали сприятливі обставини для військової дії. Після цього на теренах Полісся і Волині виступили перші збройні відділи Української Повстанської Армії (УПА). З того часу оборону українського населення Полісся і Волині взяла на себе українська військова сила. УПА, крім завдань самооборони, прийняла зразу також завдання кадрової організації майбутньої Української Армії».

бореться проти німців і більшовиків за самостійну Українську державу. Генерал П. Григоренко, опинившись в еміграції, сказав ОУНівцям: «Я подивляю хоробрість упістів, але вашої стратегії я таки не розумію». Справді, те, що упісти робили проти німців, виходило на користь більшовиків, а те, що проти більшовиків, виходило на користь німців. УПА за жодних умов не могла мати користі з проливаної крові.

Та генерал Григоренко промовчав, що він має сумніви щодо того, чи можна назвати УПА армією в той час, коли два велетні, модерно озброєні з мільйонними арміями, ведуть один проти одного воєнні операції, а в котлі між ними блукають примітивно озброєні групи упістів, без постійного зв'язку зі своїм командуванням... і бажають виграти бій проти тих і тих.

пеки зорганізував і очолив фіктивний Провід ОУН у Польщі, а після того, як здобув довір'я Центрального Проводу закордонних частин ОУН в Мюнхені, в 1951 р. був призначений його провідником. Він виступав під псевдонімом «Зенон». Через цього «Зенона» радянська розвідка отримала всі коди ОУН, всі зв'язки до ОУНівського підпілля в Західній Україні і гралася з «революційно-визвольною боротьбою» в Західній Україні, як кіт з мишею. Це довело до загибелі Романа Шухевича. А потім Сташинський з наказу Шелепіна вбив Бандеру і Ребета. Від того часу революційно-визвольна боротьба обмежувалася видаванням газет з тріскучими фразами про те, що «боремося за самостійну».

вольною, чи мі
тавленою метою
причиновий зв'я
тіння не має з
рядові учасники
від ОУН — УПА
повісти на пита
організуючи УПА
двома мілітарни
ми, отже, від
УПАістів на пе
хотів осягнути с
незалежну держ

Ці питання н
вить і не шука
Але з'являється
професорів до н
жавних органів
проханням реаб
— УПА. Питан
чете реабілітува
ці мусить бути
літика без раз
авантюра. Дума
фесори повинні
слідити не саме
політичні рахун
ОУН — УПА
питання про реа

Наприкінці б
року відбулася
ференція націо
кана Всеукраїн
ством ОУН —
ститутом політ
Мюнхені (!). З
доповідді» вис
Стецько, що за
проводу ОУН
нею приїхали
дачі. Говорили
ну місію» ОУ
норили про те.
самого початку
вання була ан
ною і диктатор
зацією, для як
раїна для укра
інших — геть з
догмою. Саме
на ідея їхнього
Прийнято резо
яких були й та
ція висловилас
раїни із складу
Напевно, тому,
че» повністю с
раїни, а прина
СНД є до цього
Але ніхто з до
які приймали у
не аналізували
хід в даних умо
би України шко
ву **не було ра**
фраза. Інша ре
пуск Верховно
рокові вибори
тійній основі».
но: це курс на
політичного ж
ні з непередба
ками. Іншими
продовження р
звольної борот
побудову грома
пільства і ви
мократичних м
би». Як це л
стоюваною від
тидемократичн
Чи ОУН з її а
ним, монопарт
торським мину
тна висувати та
Чи спершу не
станови своїх
рів? Чи не п
Великий збір і
кратичну прогр
по б непогано
тоді глузд вт
назву ОУН? Я
станеться, тод
ОУН — УПА
щих державни
раїни була б к
кою.

Мюнхен.

...О І ТІНІ ОУН — УПА

ять. «Що-
ння дер-
а дикта-
участь
рстви, де
их держ
ктатура»
отримало
ний зміст.
ку з еко
світі ідея
на кри-
не була
антиде-
до доб-
ся публі-
тично по-
і лібера-
ти її, як
демокра
меччину,
хніх вож-
Донцов,
в нічого
ого ідеї у
спри-
спитавши
ого ідео-
націона-
правді не
ред вибу-
вої війни
серпня
ругий ве-
ьких на
ж іншим,
садами для
ох дер-
: «Існу-
партій бу-
ого фор-
рганізації
(вживан-
вподівало
ОУНів-
буде ОУН
ржавного
ціонально
рганізації
». Голова
в назива-
країнської
думати,
вувала на
витку ді-
СРСР і
езалежної
ви знайде
тоталітар-
цей мо-
політичну
логічно й
у з наці-
ротирадян-
нили своє

шляхів комунікації — є сам український народ і його держава»; «українська земля — **українським** селянам, фабрики й заводи — **українським** робітникам, український хліб — **українському** народові»; «загальне й повне право власності **на продукти своєї праці**, обмежене приватне, кооперативне й спілкове право власності на господарювання землею й верстатами для тих, які в них працюють»; «державна власність важкого промислу і транспорту, вільна торгівля нижчих ступенів».

Такого одержавлення економіки не було ні в Німеччині, ні в Італії. Бандерівці прийняли більшовицьку програму!!! Роль ОУН в державі залишилася незмінною. Проте це був національний більшовизм з гаслом «Україна для українців». До такої програми бандерівці докотилися не на основі студій Маркса і Леніна, а внаслідок розмов з українцями з Радянської України.

Незалежно від цього в стадії приготувань до походу на схід за спиною німецької армії їх чільний діяч, Дмитро Мирон під псевдонімом Максим Орлик написав, а ОУН видала великий скрипт «Ідея і меч», в якому автор накреслив принципи ОУНівської ідеології — антидемократичної, антиліберальної, антикомуністичної і волюнтаристської. Познайомившись з нею, радянські українці її повністю відкинули, домагаючись перейти на демократичні позиції. В лютім 1943 відбулася III Конференція ОУН (бандерівців), а в серпні того ж року — III Надзвичайний Великий збір ОУН. Прийнято багато постанов, які потвердили «національно-більшовицьку» програму. Демократичних елементів треба там шукати з лупою. Генеральною ідеєю цих зборищ було твердження, що борються між собою два імперіалізми за панування над Україною: німецький націонал-соціалістичний і російський більшовицький. ОУН бореться проти обох імперіалізмів, бореться не сама, а разом з іншими поневоленими народами, за побудову національних держав.

Точка зору

ники (наприклад, гестапо, військова розвідка) використовували українських націоналістів для своїх цілей. Гестапо підхопило групу ОУНівців, які вийшли з польських тюрем, і почало їх вишколювати як агентів-провокаторів проти польського підпілля — спершу в Пряшеві, а потім в Закопане. Потім перекидувано ці групи до більших польських міст. Один з цих агентів зумів ввійти в польське підпілля, видаючи себе за польського патріота. Сьогодні поляки пишуть, що на його сумлінні життя сотки польських патріотів. Його прізвище Василь Куспісь. Сьогодні він ще живе під іншим прізвищем. Українські дослідники того періоду могли б записати його автентичні розповіді.

Іншою поліційною школою була школа в Закопане, якою з українського боку керував Микола Лебідь.

Перед вибухом війни проти СРСР німецькі військові кола зорганізували два «легіони» — «Нахтігаль» і «Роланд». Командиром першого з українського боку був Роман Шухевич. Про цю «співпрацю» треба сказати кілька слів. ОУН була свідома того, що для своєї революції вона не має відповідних кадрів і зброї. Треба було скористатись кожною нагодою, щоб цей стан змінити. Коли німецькі мілітарні кола зробили пропозицію, то вона з боку бандерівської ОУН була негайно підтримана, звичайно, не з думкою допомагати німцям чи з німцями співпрацювати, а щоб «поставити» початок української армії.

На проголошенні «держави» в запіллі німецької армії ми не зупиняємося, оскільки це був прояв політичного дилетантизму. Це було зроблено з «вірою» в те, що німці захочуть на тій платформі з ОУН співпрацювати. А німці відповіли почесним арештом Бандери, Стецька та Ільницького. Роман Шухевич намагався втримати легіон «Нахтігаль» в тому переконанні, що німці ще змінять свою політику. Аж коли німці задумали перекинути легіон з Білорусії, де він мав поборювати радянських партизанів, десь до Югославії, він побачив, що дальше

ОБЕРЕЖНО З ПОСТАНОВАМИ!

Після ви[illegible]у війн[illegible] 1939 року ОУН опинилася в котлі між Німеччиною і СРСР. Оскільки СРСР був тоді «союзником» Німеччини, не було жодних передумов для політичної ді[illegible]сті. Ба[illegible]івці пробували [illegible]илати [illegible]али чини своїх кур'єрів для розбудови своєї організаційної сітки. НКВС їх перелапував, «переорієнтовував» і висилав назад. Це була гра кота з мишею. З вибухом війни проти СРСР тих передумов також не було. Бандерівці жили підпільно. Серед них були люди, які мали журналістичні здібності. Вони не перебували в лісах, а на звичайних квартирах, наприклад, у Львові. Вони у вузькому колі дискутували програмові питання, записували на папері проекти різних постанов, потім скликали **Великий Збір** і вони ці постан[illegible] **приймав**. Х[illegible] читачі не [illegible]ають, що в [illegible]их великих зборах брали участь сотки підпільників. Ні! Коли їх було 30, то це вже багато. На самих зборах не було часу для дискусій. Все приймали, що журналісти написали. А мова писаного була дуже сильна: «ОУН бореться проти двох імперіалізмів» і т. д. Всі ці писання збереглися і були на еміграції видані. Хто їх сьогодні читає, то може думати, що сила ОУН принаймні дорівнювала силі двох імперіалістичних ворогів. **А насправді це були тільки плакати.** Та вже саме виписування устроєвих програм для **майбутньої** самостійної держави не компетентними для цього людьми викликає застереження. А вже коли вони пишуть, що вони цю державу здобудуть тільки «визвольно-революційною боротьбою», «збройним повстанням проти всіх окупантів», то цей, хто сьогодні це читає, може собі подумати, що це були справді герої. А тим часом все це були **плакати**. Вся ця революційно-визвольна сила — це був фантом.

За даними співорганізатора УПА, Миколи Лебедя, 1944 року в рядах УПА було не більше 40 тисяч. Те, що пізніше УПА розрослася до великих розмірів, є зовсім іншим питанням і потребує окремих аналізів. ОУН бандерівців проголосила, що УПА

Більшість складу цих груп — це сільські юнаки Західної України, серця яких наповнені гарячим патріотизмом, але політична грамота яких вичерпувалася **хотінням** самостійної України. Постанови Великих зборів з технічних причин до них не доходили, не доходили і до рядових членів ОУН. Від головного командування вони мали настанову «боротися проти німців і більшовиків», але не мали настанов, як слід інтерпретувати слово «більшовики». Тому вони його інтерпретували за власним розсудом: більшовиками були не тільки солдати радянської армії і внутрішніх військ МВС і МДБ, а й цивільні люди з їхніми сім'ями, які, наприклад, були заангажовані в організуванні колгоспів. Для них це були «більшовики». «Більшовиками» були також люди, щодо яких у них була підозра (докази не були потрібні), що вони «більшовицькі агенти». Жертвами були не тільки чоловіки, а й жінки і навіть діти! В томах «Літопису УПА» про це не згадується, щоб мати підстави твердити, що цього не було. Насправді воно було, і не треба це замовчувати. Провід ОУН — УПА був би зробив розумніше, коли у свій час був би відмежувався від цієї **інтерпретації «більшовиків»** і вбивства цивільного населення.

ПІСЛЯ ВІЙНИ

Після війни чужі розвідки почали ангажувати бандерівців до своєї роботи, даваги їм відповідний вишкіл, щоб їх потім скидати на радянський бік. Всі вони попадали до рук органів тодішнього МДБ. Незалежно від того Степан Бандера, який тоді постійно проживав в Мюнхені, намагався втримувати зв'язок з Романом Шухевичем (генералом Чупринкою), який був в Західній Україні головнокомандуючим руху опору. Цей зв'язок йшов через головного командира УПА «Закерзонського краю», себто Холмщини і Підляшшя. Нещодавно варшавське «Наше слово» на основі польських джерел опублікувало статтю «Зенон». «Календарій зради», подаючи, що він «в 1949 р., з інспірації польських, а перш за все радянських органів без-

РЕАБІЛІТАЦІЯ!

Реабілітація чого? Два роки тому відбулася в Рівнім наукова конференція з метою критично підійти до діяльності ОУН. На жаль, критикам ішлося про те, щоб не замовчувати вбивств невинного цивільного населення з боку ОУН — УПА. Хоча в конференції брали участь кандидати наук, до об'єктивної політичної оцінки діяльності ОУН — УПА не дійшло. Мабуть, не вважали себе за компетентних.

В міжчасі Україна стала самостійною незалежною державою, визнаною іншими державами світу. Перед парламентом, урядом і цілим народом України головне завдання: утвердити цю державність, розв'язати економічні, соціальні та інші питання. Ми розуміємо біль ОУНівців і УПАістів з того приводу, що Українська держава стала реальністю не як результат їхньої революційно-визвольної боротьби й політики, а як результат зовсім інших подій. Закордонний провід бандерівців робив заходи, щоб у Західній Україні відновити пам'ять про їхнє героїчне минуле, підносячи на мітингах героїчність бійців УПА, будуючи пам'ятники Бандері, називаючи вулиці його іменем тощо. Під впливом закордонного проводу ОУН певні кола населення Західної України стали домагатися визнання боротьби ОУН — УПА «визвольною». До речі, ОУН завжди рекламувала свою боротьбу визвольною, відкидаючи кожну іншу боротьбу як невизвольну. Це довело до поділу суспільства: на одному боці були революційні визвольники, а на другому — «опортуністи», «угодовці». Україна зараз не потребує тих критеріїв. Але коли епігони ОУН — УПА домагаються, щоб визнати їхню діяльність «визвольною», то, мабуть, мають на думці те, що вони завжди «хотіли» визволити Україну. На жаль, для дослідника, який має відповісти на питання, чи ця діяльність **насправді** була виз-

ГОЛОС України

...іон немає ...бігся. Ос... ...о в часи ...ертю, для ...іншого ви... ...в лісах. ...943 року.

...а III Кон... ...у 1943 р. ...ішніх сил ...лянув зов... ...ставини і ...ли сприят... ...й військо... ...о на тере... ...іді виступи... ...ідділи Ук... ...ької Армії ...у оборону ...ення По... ...ла на себе ...ва сила. ...і самообо... ...азу також ...рганізації ...ської Ар...

бореться проти німців і більшовиків за самостійну Українську державу. Генерал П. Григоренко, опинившись в еміграції, сказав ОУНівцям: «Я подивляю хоробрість упістів, але вашої стратегії я таки не розумію». Справді, те, що упісти робили проти німців, виходило на користь більшовиків, а те, що проти більшовиків, виходило на користь німців. УПА за жодних умов не могла мати користі з пролиталої крові.

Та генерал Григоренко промовчав, що він має сумніви щодо того, чи можна назвати УПА армією в той час, коли два великани, модерно озброєні з мільйонними арміями, ведуть один проти одного воєнні операції, а в котлі між ними блукають примітивно озброєні групи упістів, без постійного зв'язку зі своїм командуванням... і бажають виграти бій проти тих і тих.

...пеки зорганізував і очолив фіктивний Провід ОУН у Польщі, а після того, як здобув довір'я Центрального Проводу закордонних частин ОУН в Мюнхені, в 1951 р. був призначений його провідником». Він виступав під псевдонімом «Зенон». Через цього «Зенона» радянська розвідка отримала всі коди ОУН, всі зв'язки до ОУНівського підпілля в Західній Україні і гралася з «революційно-визвольною боротьбою» в Західній Україні, як кіт з мишею. Це довело до загибелі Романа Шухевича. А потім Сташинський з наказу Шелепіна вбив Бандеру і Ребета. Від того часу революційно-визвольна боротьба обмежувалася видаванням газет з тріскучими фразами про те, що «боремося за самостійну».

вольною, чи **між нею і поставленою метою був якийсь причиновий зв'язок**, саме хотіння не має значення. Не рядові учасники УПА, а провід ОУН — УПА мусить відповісти на питання, як він, організуючи УПА в котлі між двома мілітарними великанами, отже, віддаючи тисячі УПАістів на певну смерть, хотів осягнути свою мету — незалежну державу?

Ці питання ніхто не ставить і не шукає відповіді. Але з'являється Звернення професорів до найвищих державних органів України з **проханням** реабілітації ОУН — УПА. Питання: що ви хочете реабілітувати? В політиці мусить бути рахунок. Політика без рахунку — це авантюра. Думаємо, що професори повинні б спершу прослідити не саме «хотіння», а **політичні рахунки проводу ОУН — УПА і тоді ставити питання про реабілітацію.**

Наприкінці березня 1992 року відбулася в Києві Конференція націоналістів, скликана Всеукраїнським Братством ОУН — УПА та Інститутом політичної освіти **в Мюнхені (!)**. З «програмовою доповіддю» виступила Слава Стецько, що зараз є головою проводу ОУН в Мюнхені. З нею приїхали й інші доповідачі. Говорили про «історичну місію» ОУН, але не говорили про те, що ОУН від самого початку свого існування була антидемократичною і диктаторською організацією, для якої гасло «Україна для українців», а всіх інших — геть з України було догмою. Саме в тому основна ідея їхнього націоналізму! Прийнято резолюції, серед яких були й такі: **Конференція висловилася за вихід України із складу СНД.** Чому? Напевно, тому, що ОУН «хоче» повністю самостійної України, а приналежність до СНД є до цього перешкодою. Але ніхто з доповідачів і тих, які приймали цю резолюцію, не аналізували, чи такий вихід в даних умовах не завдав би Україні шкоди. Отже, знову **не було рахунку, а була фраза.** Інша резолюція: «Розпуск Верховної Ради і дострокові вибори на багатопартійній основі». Кожному ясно: це курс на анархізування політичного життя в Україні з непередбаченими наслідками. Іншими словами: це продовження революційно-визвольної боротьби ОУН. «За побудову громадянського суспільства і використання демократичних методів боротьби». Як це погодити з відстоюваною від 1929 року антидемократичною ідеологією? Чи ОУН з її антидемократичним, монопартійним і диктаторським минулим компетентна висувати таку резолюцію? Чи спершу не відкликати постанови своїх Великих зборів? Чи не пора скликати Великий збір і прийняти демократичну програму? Це було б непогано, але чи був би тоді глузд втримувати стару назву ОУН? Як довго це не станеться, тоді реабілітація ОУН — УПА з боку найвищих державних органів України була б великою помилкою.

Мюнхен.

...Н—УПА

...о з ...ами!

...ій 1939 ...в котлі ...СРСР. Ос... ...оді «союз... ...не було ...для полі... ...Ба...вці ...али. ...для розбу... ...ційної сіт... ...ував, «пе... ...исилав на... ...з мишею. ...оти СРСР ...ож не бу... ...ви підпіль... ...люди, які ...ій зд.бнос... ...вали в лі... ...у кварти... ...у Львові. ...олі диску... ...питання, ...рі проек... ...в, потім ...Збір і він ...в. Х... чи... ...це в...их ...али участь ...Ні! Коли ...вже бага... ...х не було ...Все прий... ...ти написа... ...о була ду... ...берется ...алізмів» і ...ля зберег... ...ігації ви... ...ні читає, ...що сила ...рівнювала ...алістичних ...ці це були ...вже саме ...евих про... ...ьої самос... ...компетен... ...одьми ви... ...я. А вже ...що вони ...уть тільки ...ійною бо... ...им пов... ...окупан... ...одумати, що ...ю. А тим ...плакати. ...о-визволь... ...фантом.

...рганізатора ...едя. 1944 ...було не ...е, що піз... ...за до ве... ...зовсім ін... ...требує ок... ...УН бездумно ...що УПА

Більшість складу цих груп — це сільські юнаки Західної України, серця яких наповнені гарячим патріотизмом, але політична грамота яких вичерпувалася **хотінням** самостійної України. Постанови Великих зборів з технічних причин до них не доходили, не доходили і до рядових членів ОУН. Від головного командування вони мали настанову «боротися проти німців і більшовиків», але не мали настанов, як слід інтерпретувати слово «більшовики». Тому вони його інтерпретували за власним розсудом: більшовиками були не тільки солдати радянської армії і внутрішніх військ МВС і МДБ, а й цивільні люди з їхніми сім'ями, які, наприклад, були заангажовані в організованій колгоспів. Для них це були «більшовики». «Більшовиками» були також люди, щодо яких у них була підозра (докази не були потрібні), що вони «більшовицькі агенти». Жертвами були не тільки чоловіки, а й жінки і навіть діти! В томах «Літопису УПА» про це не згадується, щоб мати підстави твердити, що цього не було. Насправді воно було, і не треба це замовчувати. Провід ОУН — УПА був би зробив розумніше, коли у свій час був би відмежувався від цієї інтерпретації «більшовиків» і вбивства цивільного населення.

ПІСЛЯ ВІЙНИ

Після війни чужі розвідки почали ангажувати бандерівців до своєї роботи, давати їм відповідний вишкіл, щоб їх потім скидати на радянський бік. Всі вони попадали до рук органів тодішнього МДБ. Незалежно від того Степан Бандера, який тоді постійно проживав в Мюнхені, намагався втримувати зв'язок з Романом Шухевичем (генералом Чупринкою), який був в Західній Україні головнокомандуючим руху опору. Цей зв'язок йшов через головного командира УПА «Закерзонського краю», себто Холмщини і Підляшшя. Нещодавно варшавське «Наше слово» на основі польських джерел опублікувало статтю «Зенон». «Календарій зради», подаючи, що він «в 1949 р., з інспірації польських, а перш за все радянських органів без...

РЕАБІЛІТАЦІЯ!

Реабілітація чого? Два роки тому відбулася в Рівнім наукова конференція з метою критично підійти до діяльності ОУН. На жаль, критикам ішлося про те, щоб не замовчувати вбивств невинного цивільного населення з боку ОУН — УПА. Хоча в конференції брали участь кандидати наук, до об'єктивної політичної оцінки діяльності ОУН — УПА не дійшло. Мабуть, не вважали себе за компетентних.

В міжчасі Україна стала самостійною незалежною державою, визнаною іншими державами світу. Перед парламентом, урядом і цілим народом України головне завдання: утвердити цю державність, розв'язати економічні, соціальні та інші питання. Ми розуміємо біль ОУНівців і УПАістів з того приводу, що Українська держава стала реальністю не як результат їхньої революційно-визвольної боротьби й політики, а як результат зовсім інших подій. Закордонний провід бандерівців робив заходи, щоб у Західній Україні відновити пам'ять про їхнє героїчне минуле, підносячи на мітингах героїчність бійців УПА, будуючи пам'ятники Бандері, називаючи вулиці його іменем тощо. Під впливом закордонного проводу ОУН певні кола населення Західної України стали домагатися визнання боротьби ОУН — УПА «визвольною». До речі, ОУН завжди рекламувала свою боротьбу визвольною, відкидаючи кожну іншу боротьбу як невизвольну. Це довело до поділу суспільства: на одному боці були революційні визвольники, а на другому — «опортуністи», «угодовці». Україна зараз не потребує тих критеріїв. Але коли епігони ОУН — УПА домагаються, щоб визнати їхню діяльність «визвольною», то, мабуть, мають на думці те, що вони завжди «хотіли» визволяти Україну. На жаль, для дослідника, який має відповісти на питання, чи ця діяльність **насправді** була ви...

ЗАЯВА

МІЖПАРЛАМЕНТСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ «ЗА ГРОМАДЯНСЬКИЙ МИР І МІЖНАЦІОНАЛЬНУ ЗЛАГОДУ»

28 червня 1992 року в Сімферополі було жорстоко побито Вадима Васильовича Колесниченка, народного депутата Республіки Крим, керівника депутатської групи Верховної Ради Криму «За мир і злагоду», одного з ініціаторів організації та проведення Всекримського конгресу народних депутатів усіх рівнів «За мир, демократію і громадянську злагоду».

Організатори та виконавці цього злочину ще не відомі, але абсолютно ясно те, що він став результатом не випадкового збігу обставин, а випливає з логіки розвитку політичних процесів на півострові.

Неважко здогадатися, що натхненниками цієї мерзоти стали ті сили, котрі вже тривалий час у Криму на догоду своїм політичним амбіціям та кар'єристським цілям умисне нагнітають політичні пристрасті, насаджують сепаратистські настрої і, прикриваючись демагогічними гаслами та псевдопатріотичним позерством, штовхають жителів півострова у вир хаосу та анархії.

Саме для цих сил неприйнятна громадянська позиція Колесниченка В. В. та його прибічників.

Те, що сталося, свідчить, що ці сили, вичерпавши у політичній боротьбі аргументи й докази, відчуваючи слабкість та неспроможність своїх позицій, перейшли до застосування грубої фізичної сили, тим самим розкривши всю небезпеку, що насувається.

Побиття Колесниченка В. В. — це виступ проти:

— стабілізації обстановки в Криму;

— збереження цілісності України при наданні Кримові щонайширших повноважень в економічній та соціально-культурній сферах;

— миру, спокою та благополуччя кожного кримчанина.

Міжпарламентська асоціація «За громадянський мир та міжнаціональну злагоду», яка об'єднує багатьох депутатів Верховної Ради України й Криму, різко засуджуючи подібні дії, звертається до депутатів Верховної Ради Республіки Крим із закликом дати принципову оцінку цьому кричущому факту, покласти край поступкам різним сепаратистським силам, вжити необхідні заходи для забезпечення нормальної діяльності депутатів в інтересах населення Криму.

Міжпарламентська асоціація звертається до всіх здорових політичних рухів у Криму із закликом заявити свою рішучість активно протидіяти будь-яким спробам ввергнути кримчан, а разом з ними й Україну, в міжнаціональний розбрат, політичні, економічні та соціальні потрясіння.

Міжпарламентська асоціація вважає, що з прийняттям Верховною Радою України законодавчих актів, які визначають статус Криму та розмежовують повноваження між органами державної влади й управління, створено сприятливі умови й можливості для переорієнтації діяльності всіх політичних сил зі сфери політичної конфронтації у сферу консолідації та співробітництва для подолання кризи, проведення необхідних економічних реформ в ім'я блага людей праці.

Ми звертаємося із закликом об'єднати наші зусилля для використання цих можливостей.

БРИЛЛО ДО БЛИСКУ МИЄ ПОСУД

МИЮЧИЙ ЗАСІБ ДЛЯ ПОСУДУ
БРИЛЛО

Брилло - бистро розчеплює жир
Брилло - робить посуд сіяюче чистим
Брилло - еффективний у горячій та холодній воді
Брилло - має приемний запах лимону
Брилло - зберігає час

Научно-производственное предприятие *«Гамма-ФИД»* — официальный дилер фирм Microsoft, Hewlett Packard, NTT System предлагает современную технику управления и связи с поставкой непосредственно от производителей:

1. Персональные компьютеры.

Все блоки и системы производства только одной фирмы — NTT System (Тайвань). Конфигурацию компьютера полностью определяет заказчик. Стоимость:
PC AT 80286 — 110÷190 тыс. руб.
PC AT 80386 — 200÷280 тыс. руб.

2. Лазерные принтеры и планшетные сканеры.

Оборудование высшего класса производства фирмы Hewlett Packard (Англия). Стоимость.
— HP Laser Jet II p plus — 180 тыс. руб.
— Scan Jet IIp — 175 тыс. руб.

3. Копирователи фирмы «Canon» (Япония).

Стоимость:
NP — 1215 (формат А3) 330÷370 тыс. руб.
Fc—2 (формат А4) — 90÷95 тыс. руб.
Поставляются все необходимые расходные материалы.

4. Телефаксы.

Стоимость:
— Panasonic KX F50B — 100÷115 тыс. руб.
— Audiovox XFA — 2000 — 100÷110 тыс. руб.

5. Программное обеспечение фирм Microsoft, Nantucket, Borland.

Вся поставляемая техника обеспечивается гарантийным обслуживанием фирм-производителей и сервисным центром НПП «Гамма — ФИД».

Телефоны:
Салон-магазин: (044) 272-23-02, 272-23-64, 229-52-79
Сервисный центр: (044) 440-99-23.
Оптовые поставки: (044) 228-68-30
229-05-76 (факс).

ВАМ ТРЕБА ДОБРИВ? КУПІТЬ ЧЕРВ'ЯКІВ!

Мале науково-виробниче сільськогосподарське підприємство «БІОГУМУС»

Пропонує керівникам колгоспів, радгоспів, садівникам і городникам.

Якщо ви вболіваєте за нашу землю і хочете виліхувати її від засилля хімізації, хочете їсти хімічно чисті продукти землеробства, хочете, щоб їх було значно більше, якщо вас хвилює критичний екологічний стан і забруднення навколишнього середовища, здоров'я нинішнього та майбутнього поколінь людей, —займіться вермикультивуванням, тобто розведенням спеціально виведеного американськими вченими червоного каліфорнійського гібриду дощового черв'яка, що за короткий час перетворює різні органічні відходи-забруднювачі на високоефективне добриво.

«БІОГУМУС»

Ця технологія успішно застосовується в сільському господарстві США, Англії, ФРН, Італії, Швеції, Польщі та ін. Набуває неабиякого поширення в нашій країні.

Одна тонна біогумусу за своєю ефективністю заміняє 40 тонн гною тварин, виключає забруднення продукції шкідливими речовинами. Витрати на біогумус у 8—10 разів менші, ніж на традиційну органіку. Біомаса черв'яків, що містить понад 60 відсотків білка, є цінною сировиною для кормових добавок до раціону тварин.

Мале науково-виробниче сільськогосподарське підприємство

«БІОГУМУС» реалізує черв'яків для державних, кооперативних організацій та індивідуального сектора, забезпечує технологічними рекомендаціями щодо організації виробництва біогумусу й вирощуванню вермикультури.

Якщо вас зацікавили наші пропозиції, просимо звертатися за адресою:

322937, Дніпропетровська область, Нікопольський район, село Придніпровське, колгосп «Аврора», МНВСП «Біогумус».

Телефони: 72-7-18, 72-6-21.

ДО ВІДОМА ПРОФСПІЛКОВИХ КОМІТЕТІВ, КЕРІВНИКІВ ПІДПРИЄМСТВ, ОРГАНІЗАЦІЙ, УСТАНОВ, КООПЕРАТИВІВ

Турбаза **«Лісовий берег»** запрошує на відпочинок робітників, службовців, студентську молодь, батьків з дітьми з 5-річного віку.

Турбаза розташована на околиці міського гідропарку на березі водоймища в змішаному лісі.

Відпочиваючі розміщаються в номерах з усіма зручностями по 2—3 чоловіки.

До послуг туристів кіноклуб, бібліотека, спортивний майданчик, човнова станція, пункт прокату, відеобар, кафе-дискотека.

За бажанням можна взяти участь в екскурсіях, одноденних пішохідних, велосипедних і водних подорожах.

Довідки за адресою: м. Житомир, Гідропарк, турбаза «Лісовий берег».

Тел.: 24-15-27, 34-15-56; телетайп 138202 «Турист».

ОДЕССКИЙ СТАЛЕПРОВОЛОЧНО-КАНАТНЫЙ ЗАВОД

производит реализацию предприятиям, учреждениям и различным организациям в широком ассортименте:

1. Канаты стальные 9,1—53,5 мм, а также канаты спецсвивки.
2. Канаты капроновые окружностью 70—175 мм.
3. Проволока товарная стальная 0,3—3,5 мм.

А также простые, удобные и необходимые людям товары народного потребления по ценам ниже рыночных.

ПРЕДЛАГАЕМ:

— спортивные эспандеры различных конструкций и к ним запасные пружины;
— захваты с подставкой для консервирования;
— тарелосушилки;
— цепочки дверные;
— цепи поводковые;
— цепи для колодцев;
— пружины дверные № 1 и № 2;
— сетку заградительную различных конструкций;
— сетку кроватную панцирную (одинарную и полуторную);
— ошейники, намордники для собак;
— тросы привода ручного тормоза для всех видов автомобилей ВАЗ и «Москвич»-2141;
— тросы буксировочные капроновые.

За справками об условиях поставки обращаться: 270046, г. Одесса, ул. Водопроводная, 16.

Телеграфный адрес: Одесса, Канатный

Телетайп: 232503 Канат

Факс: 224404

Телефоны: 22-52-66, 25-13-06, 22-53-92.

Справочная: 29-03-09.

ПОНЕДІЛОК

6 липня

І ПРОГРАМА УТ

16.00 УТН.
16.05 Для дітей. Співає ансамбль «Пролісок».
16.35 Телефільм «Минуле ще попереду».
17.10 Танцює М. Прядченко.
17.50 Кінопрограма студії «Київнаукфільм». Телефільми «Тягар мовчання», «Акварелі Волошина».
18.30 Концерт скрипкової музики.
19.00 УТН.
19.10 Маленький концерт.
19.30 «Хто ми...» Громадсько-політичний відеотижневик.
...5 Камерні мініатюри. Грає квінтет духових інструментів.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Реклама.
21.40 Кінозустрічі.
22.45 Шлях до себе.
23.40 УТН.
23.55 Гендель. «Ацис і Галатея». Опера-пастораль. Концертне виконання.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
7.50 Ранкова гімнастика.
8.00 Новини.
8.20 Марафон-15.
9.00 «Швидкоплинний серпень». Художній телефільм.
...00 Новини (з сурдоперекладом).
13.10 Телеміскт.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини.
14.25 Відпочивай.
14.40 «Дрібниці життя». Художній телефільм.
15.50 Мультфільм.
16.00 «Стартинейджер». Телевікторина для підлітків.
17.00 Новини.
17.25 НЕП.
17.55 Авіакосмічний салон.
18.10 Футбольний огляд.
18.40 Прем'єра художнього телефільму «Час жовтої трави».
... Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра музичного телефільму «Зірки російського балету». 1 серія.
21.45 «Нова студія» представляє. У перерві — Новини.
0.10 «Дрібниці життя». Художній телефільм.

КАНАЛ «РОСІЯ», ІІ ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Час ділових людей.
7.50 А війни могло б і не бути.
8.35 Ура, канікули. «Калоші щастя». Художній фільм.
9.50 Ретро. «Аркадій Райкін та інші...».
10.15 Документальна панорама.
10.50 Денний сеанс. «Мама вийшла заміж». Художній фільм.
12.10 Тема з варіаціями. «Музика Відня і Парижа».
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Там-там-новини.
15.15 Дитяча година. З уроком англійської мови.
16.15 Мегаполіс.
16.45 Тінко.
17.00 ТрансРосефір.
17.45 Програма «Ключ».
18.00 Обличчям до Росії.
18.15 На політичному Олімпі. «Влада і корупція». Частина 1.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Київська панорама.
19.40 Телебіржа інформує.
19.50 Роде наш красний. Родина Антоновичів.
20.20 Кіноальманах «Культура на спадщина». Випуск 2.
20.40 «Санта-Барбара». 59 серія.
21.30 Д. Міщенко. «Княгиня Чорна». Вистава Чернігівського українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка.

ВІВТОРОК

7 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Документальний телефільм «Щаслива».
9.20 Надвечір'я. Передача для людей старшого віку.
10.35 Телефільм «Глибокий колодязь».
11.25 Доброго вам здоров'я.
11.55 УТН.
12.10 Кінозустрічі.
13.15 «Ой виорю ниву». Фольклорна музична програма.
16.00 УТН.
16.05 Для дітей. Веселка.
16.35 Менора.
17.35 Вас запрошує цирк.
18.45 Співає О. Павлишин.
19.00 УТН.
19.10 Документальний телефільм «Відроджена пісня».
19.30 Студія «1 грудня».
20.30 Мультфільм.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Ай Пі Київ інформує.
21.40 Світлиця.
23.00 УТН.
23.15 Художній фільм «Легенда про княгиню Ольгу». 1 серія.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
7.50 Ранкова гімнастика.
8.00 Новини.
8.20 «Багаті теж плачуть».
9.05 Мультфільм.
9.25 Лімпопо.
9.55 «Зірки російського балету». Музичний телефільм. 1 серія.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
13.05 Світ грошей Адама Сміта.
13.35 Блокнот.
14.00 Новини.
14.25 Уроки Ольги Іванової.
14.40 «Три роки». Художній телефільм. 1 серія.
15.45 Мультфільм.
16.00 Прем'єра художнього телефільму «Ганна». 4 серія.
17.00 Новини.
17.20 Михайло Ромадін. Запрошення до мандрівок.
17.45 Студія «Політика» показує.
18.05 «Багаті теж плачуть».
19.00 Тема.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.35 «Зима в раю». Художній телефільм.
22.00 Ситуація.
22.30 П'ять кілець.
23.00 Новини.
23.25 Кохання з першого погляду. День перший.
0.05 Звукова доріжка.
0.35 «Три роки». Художній телефільм. 1 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», ІІ ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.25 Час ділових людей.
7.50 Біла ворона.
8.35 Дозвілля.
8.50 Відкриття засідання Конституційного суду Росії.
10.00 Момент істини.
10.55 «Я завжди буду поряд». Благодійний концерт сестрам милосердя.
11.40 «Дрезден. Три сторінки». Телефільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Там-там-новини.
15.15 Мульти-пульти.
15.25 «Дитячі мрії». Прем'єра фільму (Франція). 9 серія.
15.45 Студія «Рост». «Арт-зона».
16.15 Простір плюс.
16.45 Тінко.
17.00 Презентація каналу «Санкт-Петербург» на Російському телебаченні.
17.25 «Неопалима купина».
18.00 Київська панорама.
18.20 Музичний фільм «Перевтілення».
19.00 Вісті.
19.20 «Санта-Барбара». 60 серія.
20.15 Фестиваль мистецтв «Красна площа запрошує...».
22.30 Реклама.
22.35 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.55 З залу Конституційного суду Росії.
23.25 «Арт-обстріл». Випуск 3.

СЕРЕДА

8 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Свічадо. Науково-пізнавальна відеопрограма.
10.30 Художній телефільм «Легенда про княгиню Ольгу». 1 серія.
11.35 Закарпатські візерунки.
12.10 УТН.
12.25 Канал «Д».
13.25 Документальний телефільм «Симиренки».
14.10 Чемпіонат України зі стрільби з лука.
16.00 УТН.
16.05 Конкурс юних виконавців.
17.05 Телефільм «Криниця вдовиних сліз». Документальний телефільм «Росток моей радости грешной».
17.50 Концерт ансамблю «Віола». Донецької філармонії.
19.00 УТН.
19.10 Документальний телефільм «Справа честі».
19.30 Вечори молодих талантів «У Максима».
20.10 Актуальне інтерв'ю.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Ай Пі Київ інформує.
21.40 Привіт, Маріє! І відбірковий тур Міжнародного фестивалю популярної музики.
22.15 Художній фільм «Легенда про княгиню Ольгу». 2 серія.
23.20 УТН.
23.35 Нон-стоп рандеву.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
7.50 Ранкова гімнастика.
8.00 Новини.
8.20 «Багаті теж плачуть».
9.50 Мультфільм.
10.05 Брейн-ринг.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
13.10 Телеміскт.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини.
14.20 Сьогодні і тоді.
14.50 «Три роки». Художній телефільм. 2 серія.
16.05 «Нові імена». Грають Г. Горюнов та Російський симфонічний оркестр.
16.10 Художній фільм «Ганна». 5 серія.
17.00 Новини.
17.30 Студія «Політика» показує...
18.00 «Багаті теж плачуть».
18.45 Ноктюрн на флейті водостічних труб. Авторська програма Е. Рязанова.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 «Зима в раю». Художній телефільм. 2 серія.
22.15 Чорний ящик.
23.00 Новини.
23.25 Кохання з першого погляду. День другий.
0.00 Витоки аргентінського танго.
0.35 «Три роки». Художній телефільм. 2 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», ІІ ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Повернення до чистих криниць.
8.30 Фольклор.
9.15 Театральний роз'їзд.
10.25 Документальна панорама.
11.25 Ура, канікули. «У моїй смерті прошу звинувачувати Клаву К.». Художній телефільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Там-там-новини.
15.15 Дозвілля.
15.30 Прощавай, зброє.
16.00 ТрансРосефір.
16.45 Тінко.
17.00 Християнська програма «Надія сьогодні».
17.45 Версія.
18.00 Опозиція.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Київська панорама.
19.40 Концерт з творів М. Лисенка.
21.20 Художній фільм «Пропала грамота».
22.35 Музичний фільм «Жити — це співати».

ЧЕТВЕР

9 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Грає О. Тимощук.
9.30 Художній фільм «Легенда про княгиню Ольгу». 2 серія.
10.35 Естрадний концерт.
11.15 Відеофільм «Посол Попадюк. Дорога в Україну».
12.00 УТН.
12.15 Теленарис про хореографа Анатолія Бедичева.
16.00 УТН.
16.05 Для дітей. Веселка.
16.20 Документальний фільм «Да будет твоя добродетель».
16.45 Реліктові сни Сергія Крутикова. Музична програма.
17.30 Християнська програма.
18.05 Літературна карта України. Родина Тарковських на Кіровоградщині.
19.00 УТН.
19.10 Презентація фірми «Гермед».
19.30 Є. Гуцало. «Дзвін». Прем'єра телевистави.
20.00 Живе слово.
20.30 Акценти.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Хроніка МВС.
21.45 Молодіжна студія «Гарт».
23.45 УТН.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
7.50 Ранкова гімнастика.
8.00 Новини.
8.20 «Багаті теж плачуть».
9.50 Мультфільми.
10.00 «Ноктюрн на флейті водостічних труб». Авторська програма Е. Рязанова.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 У світі тварин (з сурдоперекладом).
13.10 Телеміскт.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини.
14.25 Це було... було...
14.40 «Візит дами». Художній телефільм. 1 серія.
15.50 Художній телефільм «Ганна». 6 серія.
16.45 «З вами Вивекананда».
17.00 Новини.
17.25 ...До шістнадцяти і старші.
18.05 «Багаті теж плачуть».
18.50 Студія «Політика» представляє.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Вперше на телеекрані «Дружина керосинника». Художній фільм.
22.10 Фестиваль «Білі ночі у Санкт-Петербурзі». У перерві — Новини.
23.55 Кінотавр очима Леоніда Ярмольника.
0.50 «Візит дами». Художній телефільм. 1 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», ІІ ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.25 Час ділових людей.
7.55 Політвідділ.
8.35 «Зламана підкова». Художній фільм.
9.50 Пілігрим.
10.35 Телетеатр Росії. «Струна дзвенить у тумані...».
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Там-там-новини.
15.15 У світі тварин.
16.00 ТрансРосефір.
16.50 Тінко.
17.05 «... і К».
17.20 Коридори влади.
17.50 Антракт. Співає Ігор Платонов.
18.00 Парламентський вісник.
18.15 Київська панорама.
18.35 Співає народний артист України В. Зінкевич.
19.00 Вісті.
19.20 Авторський концерт композитора О. Білаша.
22.30 Художній фільм «Вікно навпроти».

П'ЯТНИЦЯ

10 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 З восьмої до дев'ятої.
9.00 Відеофільм-вистава «Ретро».
10.30 Музичний фільм «Весілля сойок».
11.40 Ганнині квіти. Народна майстриня гобеленів Ганна Холопцева.
12.10 Мультфільм.
12.30 УТН.
12.45 Художній фільм «Через терни до зірок». 1 та 2 серії.
16.00 УТН.
16.05 «Царівна-жаба». Вистава Львівського театру опери та балету ім. І. Франка.
17.05 Художня панорама. Виставка творів молодих художників О. Бородая та О. Бабака.
17.25 Музичний фільм «Прозріння».
18.00 Галицькі ігри. Спортивна програма.
18.30 Співає М. Захарчук.
19.00 УТН.
19.10 Українські романси у виконанні Віри Мельничук.
19.30 Дзвони Чорнобиля. Діагноз ставить геолог.
20.15 Маленький концерт.
20.30 Акценти.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Ай Пі Київ інформує.
21.40 Повернення. Олексій Тихий.
22.25 Корифеї світового джазу та популярної музики. Рояль і ті, хто на ньому грає.
23.20 УТН.
23.35 Науково-популярний фільм «Тлумачення сновидінь».

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 Ранок.
7.50 Ранкова гімнастика.
8.00 Новини.
8.20 «Багаті теж плачуть».
9.05 Документальний телефільм «Де зимують леопарди?».
9.25 Мультфільм.
9.45 «Сергій Якович Лемешев». Документальний телефільм.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
13.15 Бридж.
13.40 Бізнес-клас.
13.55 Блокнот.
14.00 Новини.
14.25 Подарунок меломану.
14.55 «Візит дами». Художній телефільм. 2 серія.
16.05 Мультфільм.
16.20 Очевидне — неймовірне.
17.00 Новини.
17.25 Людина і закон.
17.55 ТБ «Нева»: «Хто з нами?».
18.15 Прем'єра документального фільму про Олександра Меня.
18.45 Ярославський фестиваль. «Жінка в театрі».
19.15 Вечірній альбом. Вірші М. Рубцова читає А. Локтєв.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 ВІD представляє. У перерві — Новини.
0.20 Хенлейська регата. Міжнародні змагання.
0.40 «Візит дами». Художній телефільм. 2 серія.

КАНАЛ «РОСІЯ», ІІ ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Реклама.
7.25 Час ділових людей.
7.55 «К-2» представляє.
10.55 «ТБ-ательє».
11.10 Студія «Нота бене».
11.25 «Санта-Барбара». 60 серія.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Там-там-новини.
15.15 Перший тайм.
15.30 Тема з варіаціями.
16.15 Простір плюс.
16.45 Тінко.
17.00 Відкритий світ.
17.45 «Байкальський зорепад» (Іркутськ).
18.10 Так і живемо.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Київська панорама.
19.40 Музичний фільм.
20.00 Програма «ЕКП» (Екран кримінальних повідомлень).
20.10 Джентльмен-шоу.
20.40 «Робінзоніада, або Мій англійський дідусь». Художній фільм.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 З залу Конституційного суду Росії.
22.35 На сесії ВР Російської Федерації.
23.00 Вечірній салон.

СУБОТА
11 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Грає С. Терентьєв.
9.20 Документальний відеофільм «НЛО з... 1908 року».
10.10 «Лис Микита». Вистава Першого українського театру для дітей.
11.55 Антон Чехов та інші.
12.55 Привіт, Маріє! І відбірковий тур Міжнародного фестивалю популярної музики.
13.30 УТН.
13.45 Доброго вам здоров'я.
14.20 Для дітей. Художній фільм «Принцеса-Пава».
15.50 Відеофільм-вистава «Закон».
17.15 Вундеркінди і меценати. Благодійна музична програма.
18.25 Відродити душу. Живописець Ю. Луцкевич.
19.00 УТН.
19.10 Мультфільми.
19.30 Плеяда. Художньо-публіцистична програма.
20.45 На добраніч, діти!
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Арт-майдан.
23.05 УТН.
23.20 Художній фільм «Суєта суєт».

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.30 Суботній ранок ділової людини.
7.30 Ранкова гімнастика.
7.40 Спорт для всіх.
8.10 Прем'єра науково-популярного телефільму «Музичні інструменти та їх історії». 5 серія.
8.40 Як досягти успіху.
8.55 Радіо «Труба».
9.25 Центр.
10.05 Ельдорадо.
10.35 Музичний кіоск.
11.05 ЕХ. Екологічна хроніка.
11.20 Свято в Орлеані.
11.40 «Доходне місце». Телевікторина.
12.30 Документальний телефільм «Німці у другій світовій війні». Фільм 5.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Книжковий двір.
15.15 Художній телефільм «Легкі кроки».
16.55 Браво.
17.55 Мультфільм «Бджола Майя».
18.25 Вперше на телеекрані. Художній фільм «Вбивство» з кіносерії «Корупція».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Під знаком зодіаку. «Рак».
22.05 Європа плюс.
23.00 Новини.
23.25 Нічний канал. «Сно-бачення».

КАНАЛ «РОСІЯ».

ІІ ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.20 Документальна панорама.
8.00 Баскетбольний огляд НБА.
8.30 Непізнаний Всесвіт.
9.20 Ескулап.
9.30 Якщо вам після...
10.00 Відеоканал «Плюс одинадцять».
12.00 Концерт ансамблю «Березка».
13.00 Вісті.
13.20 Ура, канікули. «Як проводять канікули Болек та Льолек».
14.25 Тай-брейк. Тенісний огляд.
14.55 Козирна дама.
15.25 Театральний роз'їзд.
16.15 Пілігрим.
17.00 Контрасти.
17.40 Парламентський вісник.
17.55 Програма «А».
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Київська панорама.
19.40 Наші пісні. Концерт української та російської пісні.
20.15 Фестиваль мистецтв «Красна площа запрошує...».
22.30 Реклама.
22.35 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.50 Із залу Конституційного суду Росії.
23.10 «Граки». Художній фільм.

НЕДІЛЯ
12 липня

І ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Кінопрограма.
10.10 Ю. Лиманов. «На початку було слово». Телевистава.
13.10 УТН.
13.25 Документальний фільм «Нечуй».
13.35 Музичний додаток до «Каналу «Д».
14.35 Село і люди.
15.20 Мультфільм на замовлення.
16.30 Маю честь.
17.30 «Свічадо».
19.00 УТН.
19.10 Науково - популярний фільм «Займіть місце на Олімпі».
19.30 Зичимо щастя.
20.30 Сторінками дитячої Біблії.
21.00 «ДНІПРО».
21.35 Художній фільм «Коріння».
23.00 Тиждень.
23.30 Телеспортарена.
0.15 Концерт класичної музики.

І КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.00 Година сили духу.
7.00 Ритмічна гімнастика.
7.30 Тираж «Спортлото».
7.45 Мультфільм.
7.55 Прем'єра документального телефільму «Ближньому захист».
8.15 З ранку раненько.
8.55 Можливо все.
9.25 Ранкова зірка.
10.15 Під знаком «Пі».
11.05 IX Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка».
11.40 Це ви можете.
12.20 Світ на дозвіллі.
13.00 Прем'єра документального телефільму із серіалу «Заповідники дикої природи». Фільм 6.
13.30 Прем'єра художнього телефільму «Марк і Софі». Фільм 6. (Франція).
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.15 Діалог у прямому ефірі.
15.05 Клуб мандрівників.
15.55 Казки та притчі народів різних країн.
16.00 Панорама.
16.45 Телелоція.
16.55 Уолт Дісней представляє...
17.45 Новини.
18.00 Трохи про себе.
18.35 Вперше на телеекрані. Художній фільм «Риф».
21.00 Підсумки.
21.45 Спортивний уїк-енд.
22.00 Музичний вечір в Російській академії культури. У перерві — Новини.
0.55 «Руанська діва на прізвисько Пишка». Художній телефільм.

КАНАЛ «РОСІЯ».

ІІ ПРОГРАМА УТ

7.00 Вісті.
7.25 Російський скульптурний портрет XVIII століття.
7.45 Чемпіонат світу з баскетболу серед професіоналів НБА.
8.45 Хочете, вірте.
9.15 Фестиваль клоунів.
10.00 «Суперкнига». Мультфільм. 20 серія.
10.30 Ати-бати.
11.00 «Кар'єра». Конкурс менеджерів. 2 відбірковий тур.
12.00 Театр поезії. «Звуки світів».
13.00 Вісті.
13.20 Діалоги дилетантів.
13.55 XX століття: в кадрі і за кадром.
15.00 Презентація тижня телевізійного кіно США на Російському телебаченні.
15.30 Чемпіонат світу з автогонок у класі «Формула-1».
18.00 Телебіржа інформує.
18.10 Обличчям до столиці.
18.25 Телевізійний фільм «Гроші».
18.40 Маленький концерт.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.10 Свято кожен день.
19.30 «Мені не жити без Росії». Благодійний концерт.
21.00 Кримінальний канал. «Цілком секретно».
21.55 Реклама.
22.00 Вісті. Астрологічний прогноз.
22.20 «Культпохід у театр». Художній фільм.
23.50 Рок-кафе.

IV ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ПРОГРАМА І СТУДІЯ ТЕТ-А-ТЕТ

ПОНЕДІЛОК, 6 ЛИПНЯ

08.00 Новини.
08.20 ТО «Рост» представляє...
09.00 Сигнал.
09.30 Театр І. Тургенєва. 1 серія.
10.40 Італійська мова.
11.10 Відеорама.
11.25 Незабутні дні.
12.35 Тут залишилась його душа. М. Шагал.
13.10 Дозвілля. Птахи поряд з нами.
13.40—16.00 Студія телепрограм «Тет-а-тет»
13.40 Мультфільми.
14.00 Худ. фільм «Поки маєш час». Гостросюжетна історична стрічка.
15.20 Відеомузика.
16.00 Театр І. Тургенєва. 1 серія.
17.10 Італійська мова.
17.40 Джерела. Люди і море.
18.20 Відеорама.
18.35 Простір +.
19.05—21.45 Студія телепрограм «Тет-а-тет».
19.05 Мультфільми.
19.30 Художній фільм «Пробіжка перед сном». Пригодницький фільм. У головній ролі Роберт де Ніро.
21.35 Відеомузика.
21.45 «Плач вовчиці». Художній телефільм. 1 серія.
23.00 Мотобол. Чемпіонат Європи. Фінал.

ВІВТОРОК, 7 ЛИПНЯ

08.00 Новини.
08.20 У світі тварин.
09.20 Програма «03».
09.50 Французька мова. 1 рік.
10.20 Французька мова. 2 рік.
10.50 «Лувр». Документальний фільм. 13 серія.
11.45 Кар'єра.
12.45 Невідома Росія.
13.15 Дозвілля. ТБ-ательє.
13.30—16.00 Студія телепрограм «Тет-а-тет»
13.30 Мультфільми.
14.00 Художній фільм «Велика гра». Комедія про майже детективні пригоди страхового агента.
15.30 Відеомузика.
16.00 У світі тварин.
17.00 Французька мова. 1 рік.
17.30 Французька мова. 2 рік.
18.00 Дозвілля. ТБ-ательє.
18.15 «Лувр». Документальний фільм. 13 серія.
19.10 Програма «03».
19.40—21.45 Студія телепрограм «Тет-а-тет»
19.40 Мультфільми.
20.00 Художній фільм «Романс Мерфі». Драматична стрічка про кохання вже немолодих людей.
21.45 «Плач вовчиці». Художній телефільм. 2 серія.

СЕРЕДА, 8 ЛИПНЯ

08.00 Новини.
08.20 Дитяча година (з уроком німецької мови).
09.20 Відкритий світ.
10.05 Німецька мова. 1 рік.
10.35 Німецька мова. 2 рік.
11.05 Відродження-92.
12.05 Наш сад.
12.35 Зураб Соткілава представляє... Молоді зірки оперної сцени. Частина 1.
13.15 Дозвілля. Домашній клуб.
13.30—16.00 Студія телепрограм «Тет-а-тет».
13.30 Мультфільми.
14.05 Художній фільм «Перехрестя». Пригоди виконавців блюзів.
15.45 Відеомузика.
16.00 Дитяча година (з уроком німецької мови).
17.00 Німецька мова. 1 рік.
17.30 Німецька мова. 2 рік.
18.00 Дозвілля. Домашній клуб.
18.15 Наш сад.
18.45 Великий малий бізнес.
19.15 Відкритий світ.
20.00 Зураб Соткілава представляє...
20.40 Студія телепрограм «Тет-а-тет».
20.40 Мультфільми.
21.10 Художній фільм «Дні радіо». Лірична комедія режисера Вуді Алена.

ЧЕТВЕР, 9 ЛИПНЯ

08.00 Новини.
08.20 Перший тайм.
08.35 «Суперкнига». Мультфільм. 17 серія.
09.00 Пілігрим.
09.45 Осінь життя.
10.00 Іспанська мова. 1 рік.
10.30 Іспанська мова. 2 рік.
11.00 Меліховський літописець.
11.20 В об'єктиві — Німеччина. Курорти.
12.20 Зураб Соткілава представляє... Частина 2.
13.15 Дозвілля. Увага, знімаю.
13.30—16.00 Студія телепрограм «Тет-а-тет».
13.30 Мультфільм «Пригоди маленької Лулу».
15.00 Концерт Еліс Режини та Кавалію Кости.
15.40 Відеомузика.
16.00 «Суперкнига». Мультфільм. 17 серія.
16.25 Освідчення в коханні.
16.40 Меліховський літописець.
17.00 Іспанська мова. 1 рік.
17.30 Іспанська мова. 2 рік.
18.00 Пілігрим.
18.45 Акція «Пелікан».
19.45 Зураб Соткілава представляє... Частина 2.
20.40—22.05 Студія телепрограм «Тет-а-тет».
20.40 Мультфільми.
21.00 Співає Джо Дассен.
22.05 «Софія Петрівна». Художній телефільм.
23.35 Теніс. Кубок співдружності. Півфінал.

П'ЯТНИЦЯ, 10 ЛИПНЯ

08.00 Новини.
08.20 Дитяча година (з уроком англійської мови).
09.20 Майстри.
10.00 Англійська мова. 1 рік.
10.30 Англійська мова. Сімейний альбом США.
11.00 Дві прем'єри. Балети «Руслан і Людмила» та «Травіата».
12.10 «Бурда моден» пропонує...
12.40 Хочете вірте...
13.10 Дозвілля. Колекціонер.
13.25—16.00 Студія телепрограм «Тет-а-тет».
13.25 Мультфільм «Капітан Ф'ючер».
15.00 Відеомузика.
16.00 Дитяча година (з уроком англійської мови).
17.00 Англійська мова. 1 рік.
17.30 Англійська мова. Сімейний альбом США.
18.00 Дозвілля. Колекціонер.
18.15 Фантастичні варіації на лицарські теми.
19.00—21.15 Студія телепрограм «Тет-а-тет»:
19.00 Мультфільми.
19.20 Художній фільм «Стеження». Комедійний детектив.
21.15 «Комедія помилок». Художній телефільм. 1 і 2 серії.
23.25 Теніс. Кубок співдружності. Фінал.

СУБОТА, 11 ЛИПНЯ

08.00 Я в Росії.
08.50 Ритмічна гімнастика.
09.20 Фільм — дітям. «Довга пам'ять».
11.25 Концерт ансамблю народної музики, пісні і танцю «Російська Півні».
11.55 Допоможи собі сам.
12.25—15.00 Студія телепрограм «Тет-а-тет»:
12.25 Мультфільми.
13.00 Художній фільм «Котяче око». Гостросюжетна стрічка за оповіданнями Стівена Кінга.
14.30 Відеомузика.
15.00 Під знаком Пі.
15.50 Біблія — погляд на світ. 4 серія.
16.15 Документальний фільм «Дзеркало часу».
17.00 Зустріч в Концертній студії Останкіно з письменником А. Панченком.
18.00 Відеоспорт. Бейсбол. Чемпіонат США серед професіоналів. Волейбол. Першість світової ліги. Чоловіки. Півфінал.
19.30—22.15 Студія телепрограм «Тет-а-тет»:
19.30 Мультфільми.
20.00 Багатосерійний телефільм «Втілення мрії». 4 серія.
20.25 Художній фільм «Коктейль».
22.15 «Дах». Художній фільм.

НЕДІЛЯ, 12 ЛИПНЯ

08.00 «Ангеле мій». Док. фільм.
08.30 Музика слов'янських композиторів.
09.00 Світ грошей Адама Сміта.
09.30 Мультфільми.
10.00 Документальний телефільм.
10.35 Таланти і поклонники.
11.25 Прем'єра документального фільму «Одна доля».
11.45 Медицина для тебе.
12.25 Спогад про пісню.
13.00—15.20 Студія телепрог «Тет-а-тет»:
13.00 Мультфільм.
13.20 Художній фільм «Це трапилось у Лос-Анджелесі». Комедія. У головній ролі Стів Мартін.
15.00 Відеомузика.
15.20 Щасливий випадок. Телевікторина.
16.20 Радіо «Труба».
16.55 Відеоспорт. Футбол. Чемпіонат Росії. «Ростсільмаш» — «Спартак» (Москва). Волейбол. Першість світової ліги. Чоловіки. Півфінал.
19.50—22.15 Студія телепрограм «Тет-а-тет».
19.50 Мультфільми.
20.10 Художній фільм «Привид».
22.15 «Росія молода». Художній телефільм. 4 серія.

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047 Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61, 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі і понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955
Загальний тираж 437.758.

Комбінат друку видавництва «Преса України», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Зам. 0311124
1 2 3 4 5 6 7 8 9